

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regelo
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JOBSTET!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Szeptember 20.
VII. évfolyam, 248. szám.

Kedd

II. Károly király Őfelsége:

Önfeláldozással biztosítjuk a holnapi Románia dicsőségét és örök fennállását

A jelen kegyeletes módon áldozott a dicsőséges multnak Marasestiben a nagy román nemzeti ünnepen - Ba'an erdélyi és bánáti metropolita Erdély halálját és elismerését róta le a marasesti hősekkel szemben

(BUCURESTI.) Az egész ország népe mély hálával, bensőséges lélekkel róta le a kegyelet adóját Mărăsestiben, a nemzeti templom, a hősök mauzoleumának ünnepélyes felavatásán szeptember 18-án. Lélekben az ország egész népe részt vett a magasztos ünnepségen, amelyen megjelent maga II. Károly király Őfelsége is a kormány tagjainak kíséretében. A mărăsestii emlékünnepelemek különös jelentősége van a jelenlegi viszonyok között, amikor szükség van a lelkek megerősödésére és a szolidaritás érzésének elmélyülésére. A diszes külsőségek között lefolyt kegyeleti ünnepségről az alábbi részletes tudósításunk számol be:

Colan püspök beszéde

Marasestiben, a nemzeti templomban, a román mauzoleum tegnapi nagyszabá-

II. KÁROLY KIRÁLY ŐFELSÉGE, az ország hőles uralkodója, aki nagyhatású emlékhészédet mondott a mărăsestii nemzeti ünnepen.

su felavatási ünnepén Colan püspök, kultuszminiszter a következő, mély gondolatokban gazdag beszédet mondotta:

— Nagy és ősi nemzeti hagyományainknak megfelelő kegyeleti szokásaink szerint gyűltünk ma itt össze: a király Őfelsége, a kormány tagjai és az engedelmes nép, hogy hogy magunkba szálljunk és lélekben együtt megerősödjünk, a rendkívül diszes isteni hajlék, a nemzet templomának magasztos felavatási ünnepségen. Az egész nemzet ado-

mányaiból és az Ortodox Román Nők Szövetségének gondoskodásából épített templomot Istennek szenteljük, hálának jeléül, izzó szeretetünk megnyilvánulásaként, amelylyel az Egek Urának tartozunk, aki az idők beteljesedésekor maradandó értékkel győzelemmel jutalmazta és koszoruzta meg szenvedéseinket, harcosainkat és dicsőséges elődeink áldozatait és aki hozzásegítette őket az új országhoz, amelynek hátaiban belül testvéri szeretetben együtt élhetnek a román nemzetnek csaknem összes fiai.

— De ez a szent templom azért is épült, hogy dicsőítse és megőrizze azoknak a nagy nemzeti hőseknek csontjait, akik 21 évvel ezelőtt az ádáz mărăsestii ütközetben életük legpéldaadóbb feláldozásával megnyitották azt a nagy kaput a mi nemzeti ideáljaink győzedelmeskedésének számára és lehetővé tették az összes románoknak egyetlen országha való egyesítését.

— Ez a mai ünnep nem annyira a miénk, mint az övék és dicső elődeinké. Az ők áldozatkészségük a nemzet egyesítése érdekében nem volt hiábavaló és a nagy „egyesítő király”, I. Ferdinand és felejtethetlen nagy uralkodónknak, Mária királynő dicsőséges uralkodása alatt meg is valósult. Annak a Mária királynőnek a támogatásával, akivel szemben az egész nemzet szeretetét és kegyeletét róttuk le nemrég, a nagyvajdák Curtea de Argesben levő örök és dicsőséges nyughelyén.

— Drága szüleink és testvéreink nyugodjatok hékességben és dicsőségben, amelyet az Ur megad része-

tekre, mi életünkben megőriztük dicső emléketeket! Nyugodjatok békességben, mert dicsőséges uralkodónk féltő gondnal és bölcsességgel örökös az általatok hagyott értékes örökség felett és vele együtt szeretettel örökös a nemzet.

Az iránta való határtalan szeretetben és hódolatban egyek vagyunk mindnyájan, egyek a testvéri sze-

retetben is és készek vagyunk mártírhálát halni életünk bármely pillanatában, amint Ti is feláldoztatok életeteket a királlyal együtt, aki végül is kivívta a győzelmet.

Alexandrina Cantacuzino, az Ortodox Román Nők Szövetsége elnöknőjének beszéde után Nicolae Balan, Erdély és Bánát metropolitája mondott nagyhatású beszédet.

Szent ez a hely

— Felség! Ez a hely, amelyen Felség áll és amelyen a nemzet haláljának ez az oltárát emeltük, szent föld, a mărăsestii nemzeti hősök mártírok isten-áldotta földje. Azoké a román hőseké, akik a haza védelmében olyan nagy áldozatot hoztak, amelynekre a kötelességteljesítés parancsoló szükségessége esetén alig van példa a nemzet történetében.

— Mint kegyes zarándokok jöttünk el ide, hogy megcsókoljuk ezt a szent földet, amelyet a nemzet megdicsőült hőseinek vére áztatott. Azoknak a hőseknek a vére, akiknek lelkületét olyan bátorság szállta meg, hogy természetfölötti elszántsággal vetették magukat harcba és hősi halált haltak szent földjük, szeretett hazájuk testvéreik, gyermekeik védelmében.

— Ezért érzi az ország minden fia kötelességének, hogy elzarándokoljon ide és letérdeljen az elismerés, a hála mély érzésével lelkében ezen a szent földön, amely nemzeti hőseink porladó csontjait rejti magában és őrzí, hirdeti a nemzet vértanuinak dicső, hősi, vitéz és bátor szellemét.

— És vajjon volna-e más hely, amely olyan erővel és elhatározással itathatná át a lelkünket a veszedelmekkel való szembeszállásra, mint éppen Mărăsest? Ez a hely, ahol nemzeti hőseink emberfeletti bátorságának szelleme lebeg, a nemzet vértanuinak rendíthetetlen hite és bizalma a nemzet igazságos ügyének végső győzelmében?

— Itt, ezen a helyen mélyebben megérzi ezt a lendületet és jelentőséget Erdély, mert a mărăsestii hősök lábában égő ajkukon Erdély nevével haltak meg szívük az utolsó pillanatig Erdélyért dobogott és Erdély gondolatával rohantak a halál karjaiba. Erdély nevével áldozták fel életüket és jelentek meg az Isten előtt... És megszerezték Erdélyt, amely elsősorban élvezte hősiés

önfeláldozásuk gyümölcsét. Tettükke, felszabadították Erdélyt és én Erdély nevében szentelem meg ezt a helyet, ahol a mărăsestii hősök elestek, mély

MIHÁLY GYULAFEHÉRVÁRI NAGYVAJDA, trónörökös, aki szintén résztvett a mărăsestii ünnepségen.

hálámát és köszönetemet róva le emlékükk előtt, amelyre Isten áldását kérem.

— Erdély és a templom megőrizte a románság lelkét és Erdély nevében a legmélyebb hódolattal köszöntöm a hősöket, akik életük feláldozásával megvalósították a románság örök időre szóló egyesülését és a súlyos politikai nehézségek ellenére Erdélynek az anyaországhoz való csatolását.

— Méltó, helyénvaló és indokolt, hogy amikor itt állunk és lelkünket a

hősök magasztos példája hatja át lelkesítőleg fordítsuk tekintetünket a világbéke láthatára felé, mert a világbékétől függ a mi országunk veszélyeztetett békéje is.

— Adja Isten hogy a jelenlegi helyzetben, amikor hazánk egén újlag sötét felhők tornyosulnak és országunk részére is sulyos idők elkövetkezhetését jelzik, Mărăsesti szelleme hassa át újlag minden román lelkét, — a legmagasabb állásban levőktől a föld bocsorokos népéig — megerősítve lelkükben azt a szent elhatározást, hogy — szükség esetén — követik a mărăsestii hősök példáját — Isten áldása kísérje a mărăsestii vértanuk emlékét, amelyet a nemzet összes fiai kegyelettel őriznek meg lelkükben.

ESKÜSZÜNK, HOGY MEGVÉDJÜK HAZÁNKA T ÉS NEMZETÜNKET!

Balan metropolita mély hatást keltett beszéde után Gheorghiu Mihail ezredes, a sulyos hadirokkantak egyesületének alelnöke tartotta meg hazafias lelkesedéssel beszédét.

— Ma — mondotta az ezredes — amikor a határainkon túlról jövő fegyvercsörgetés arra emlékeztet minket, ami itt 20 évvel ezelőtt történt, szeretett hazánknak ezen a szent oltárán az a kötelességünk, hogy egységesen sorakozzunk fel dicsőséges Uralkodónk köré és Isten, valamint az egész nemzet előtt esküdjünk meg: ha szükség lesz rá, pajzsot alkotunk II. Károly király Öfelsége körül, hogy megvédjük hazánkat és nemzetünket!

A hadirokkantak elnökének szavai natáralan lelkesedést visszhangot keltettek az ünnepségen megjelent nagyszámú közönség lelkében.

HOGYAN FOLYT LE A MARASESTII CSATA?

Argheșeanu tábornok, nemzetvédelmi miniszter tartotta meg ezután ünnepi beszédét.

— Felsőged jelenléte ezen a helyen és ebben a pillanatban, a legnagyobb elismerés, amelyet a világháború hős harcosai kaphatnak. Huszonegy évvel ezelőtt Mărăsesti széles mezőin folyt le az a legnagyobb és legvéresebb csata, amelyet „mărăsestii útközet” néven jegyzett fel a történelem.

— Bár a világháború elején katonáink leirhatatlan erővel vetették magukat a harcba és győzelmet győzelemre arattak, mégis, később — az ellenség nagy számbeli túlsúlya következtében — lassan és fokozatosan visszavonulni voltak kénytelenek. Lépésről lépésre védtek az elhagyott föld minden egyes darabját és csak itt, a Serret mellett tudták az 1916. év őszén megállítani a mindent előző ellenséges áradatot.

— Az 1917. év nyarán a németek elhatározták, hogy megsemmisítik a román hadsereget és elfoglalják az országnak még megmaradt részét is. Július 23-án kezdődött meg a hatalmas útközet, amely majdnem egy hónapig tartott, csúcspontját pedig augusztus 6-án érte el a mărăsestii támadással.

— Az erők egyenlőtlensége igen szembeötlő volt: 13 ellenséges hadosztály állott szemben 5 román hadosztállyal, mert a hirtelen megtámadott orosz csapatok megfutamodtak és elhagyták a csata színterét. Csak a román hadosztályok maradtak helyükön, amelyek lassan elfoglalták az oroszok részéről elhagyott helyeket is és katonáink vitéz ellenállása, valamint az egyes csapatok észerű vezetése — amelyet Cristescu, Eremie Grigorescu, Jancovescu, Razu, Istrate Șariorăanu, Cihoski, Broșteanu, Popescu, Sanitaru, Bunescu és Paul Angelescu tábornokok irányítottak — feltartóztatták az ellenséget.

— A hatalmas mărăsestii csata az elhunyt I. Ferdinánd király és Mária királyné szeme láttára folyt le. II. Károly király Öfelsége — akkor mint trónörökös — a legelső vonalban volt, a frontarcok között. Augusztus 26-a meg-

hozta a mi győzelmünket, igazságos ügyünk győzött, az összes románok egyesítése és Nagyrománia megvalósult!

— A harc azonban rendkívül nehéz és véres volt, a veszteségek óriásiak. Az ellenség vesztesége: 600 halott tiszt és 27.000 ember halott és sebesült.

A király nagyhatású ünnepi beszéde

A nemzetvédelmi miniszter beszéde után feszült figyelem közben mondotta el nagyszabású beszédét II. Károly király Öfelsége. A király szavait gyakran szalította meg a lelkekből önként feltörő lelkesedés, tetszésnyilvánítás és az ünnepségen megjelent hatalmas tömeg szívből fakadó meleg ünneplésben részesítette az ország Uralkodóját, a mărăsestii dicső napok résztvevőjét, aki mint trónörökös, az első vonalban adta számfálanszor tanujelét személyes bátorságának és aki most, mint az ország királyja, mély bölcseséggel, prófétai előrelátással vezeti népét és országát az „Uj Románia” megteremtése felé.

— Mély áhitattal gyűltünk ma össze itt, ezen a dicsőséges helyen, hogy még egyszer megemlékezzünk azokról, akik hitükkel és életük feláldozásával megvalósították a román nemzet örök időre szóló egyesülését.

— Nem úgy jelenünk itt meg, mint általában a rendes halottaknál, nem fájdalmas lélekkel, hanem magasztos érzésekkel és a dicsőség derűjével azoknak a nemzeti hőseknek emlékünnepélyén, akiknek önfeláldozása élő és örökös példa kell legyen az ország összes polgárai számára.

— Mély lelki meghatottsággal gyűltünk össze, amely meghatottságunk a mai válságos körülmények között még fokozottabb és az összefogás komoly átérzésével kell gondolnunk a holnapi napra, a közeljövőre.

— Tudom, hogy népem mindenre elkészült, de én azt is tudom: hogy a sulyos napokban nemcsak a fegyverek döntik el a harcot, hanem a bátorság és a lélek megerősödése is. Ezért most, amikor

A mărăsestii ünnepély jelentősége a román sajtó tükrében

(BUCUREȘTI.) Az összes fővárosi lapok hatalmas cikkekben, részletes tudósításban számolnak be a Mărăsestiben lefolyt nagy nemzeti ünnepéről, méltatva a nap jelentőségét és II. Károly király Öfelsége beszédének kijelentéseinek óriási fontosságát.

A Timpul szerint, az Uralkodó bölcs és férfias szavai, amelyeket a mărăsestii emlékünnepélyen elmondott, mély benyomást keltettek mindazoknak a lelkében, akik átérzik azt a veszélyt, amely ma újlag fenyegeti az egész világot és akik szívükön viselik nemzetük és hazájuk sorsát és büszkeséggel, határozottsággal vállalják szerzett jogaik megvédését. A Felsőged szavai felidéztek a résztvevők lelkében a dicső mărăsestii csata magasztos emlékét, azoknak a hős harcosoknak a lelkében, akik a lövészárkokban küzdöttek, azokéban, akik az ágyukat felvonták a cosmestii hegyekre, azoknak a lelkében, akik repülőgépeiken keringtek a mărăsestii csata megszentelt földje felett és akik büszkeséggel állapíthatták meg, hogy a sötét gomolygó füstfelhők eloszlása után büszkén süttött ki a nap: a dicsőséges román győzelem napja. És valóban a mărăsestii győzelem maradandó emléket hagyott nemcsak a csatában személyesen részt vett II. Károly király Öfelsége, az akkori trónörökös lelkében, hanem összes küzdő bajtársai lelkében is és ezt az emléket a jövőbe vetett hittel őrzik meg mindenki a román nemzet dicsőségére. A Timpul szerint, a mărăsestii kegyeleti emlékünnepély semmiféle vonatkozásban nem hasonlítható össze a többi szokásos ünnepségekkel. Nem gyászünnepe volt, nem a komor gyász ünnepe, hanem a lelkek felmagasztosulása és a

Románia vesztesége 100 tiszt és 7500 katona, akik közül 100 tiszt és 5000 katona — kiváló parancsnokokkal, Eremie Grigorescu tábornokkal együtt — itt nyugszanak, a hősök részére emelt mauzoleum alatt és hirdetik a jövő nemzedéknek a követendő vitézség és önfeláldozás példáját.

újlag fegyvercsörgetés hallatszik, azoknak a hősöknek dicsőítése, akik lelkük magasztos áldozatával győzelmet arattak a harcban, — indokolt, helyénvaló és példamutató.

— Önök hallhatták ma az erdélyi metropolita magasztos szavait, amelyekkel felhívta mindnyájunk figyelmét, igazolva a nagy igazságot, azt, hogy ezen a földön nem szabad különböző hitnek lenni, hanem csak egyetlen mély érzésnek: a szívek-lelkek megerősödésének az ország jóléte érdekében.

— Ennek a kriptának fehérő csontmaradványa legyen annak a szimbóluma, hogy ezt a kötelességet azonnal teljesítjük. A sulyos időkben megerősödött hitre van szükség, magasabb lelki áldozatokra, amelyeket népem a jelen pillanatban biztosan megtalál és meghoz.

— Köszönöm azoknak, akik odaadó, lelkes munkájukkal megvalósították a román nemzet hitének ezt a várát. Azoknak a lelke, akik ezen a dicsőséges harcmezőn hősi halált haltak, örködjék az élők felett és bátorítsák az élöket, mert a rendíthetetlen hittel, hazaszeretettel, a kicsik és nagyok szolidáris önfeláldozásával erősítik meg és biztosítják a holnapi Románia dicsőségét és örök fennállását.

Károly király szavait szünni nem akaró lelkes éljenzés követte, majd az egyházak képviselői beszentelték a mărăsestii csatában elesett hősök porladó csontjait a nemzeti mauzoleum kriptájában és az emelkedett hangulatu nagy nemzeti ünnepség véget ért.

jelenlegi zavaros válságban, amikor a világ idegszájai inkább az átkozódás érzületét adják vissza, különös jelentősége van a mărăsestii ünnepségnek, ahol az ország egész népe magasztalta és dicsőítette a nemzet hőseinek önfeláldozó tettét.

A Romania című lap szerint, a mărăsestii ünnepély a jelenlegi órákban, amikor az egész világ a sulyos válságot éli, igazolás volt a román nép részéről önmagával és hazájával szemben. És a mărăsestii ünnepélynek az volt a legnagyobb jelentősége, hogy megépítette a román öntudat hidját a mostani nagy veszély idején, azt a hidat, amely az életet a halállal, a mulatot a jövővel elszakíthatatlanul köti össze. Az a nép, amely felismerte létezésének és szerepének fontosságát, nem tekinthet kétkedéssel elhivatottságának jövője felé és nem kételkedhetik a hozott áldozatok gyümölcsében. Hasonló szellemben irnak a mărăsestii hősök emlékünnepéről a többi fővárosi lapok is.

A KÜLFÖLDI SAJTÓ IS MÉLTATJA A MARASESTII ÜNNEP JELENTŐSÉGÉT

(LONDON.) A Rador jelentése szerint, a Sunday Times legutóbbi száma hossza és részletes tudósításban méltatja a mărăsestii emlékünnepély nagy jelentőségét és külön kiemeli annak a ténynek a fontosságát, hogy nemcsak a kormány tagjai, a hadsereg és az egyházak képviselői, hanem maga II. Károly király Öfelsége is személyesen megjelent a nemzeti hősök nagy történelmi szerepét dicsőítő ünnepségeken.

Népvándorlás a mărăsestii mauzoleumba

(BUCUREȘTI.) Mărăsestiben vasárnap a kora hajnali órákban valóságos népvándorlás indult meg a nemzeti templom a hősök mauzoleumának épülete felé, ahol azoknak a nemzeti hőseknek csontjai porladoznak, akik vértüket és életüket áldozták fel a nemzeti gondolatért, hogy megszüntessék az elnyomatást. Tömött sorokban vonultak fel a régi harcosok: a veteránok, utánuk az ország új reménysége, a vidám hangulatu ifjuság, hogy hódoljanak azok emlékének, akik hősi halált haltak a hazáért.

A hatalmas tömeg katonás rendben fegyelmezetten sorakozott fel a nagyszabású ünnepségre az ut két oldalán a mauzoleum körül, helyet hagyva a kormány képviselőinek és a többi előkelőségek részére.

A templom bejáratától jobbra vörös bársony baldakint emeltek II. Károly király Öfelsége, Mihály gyulafehérvári nagyvajda trónörökös és kísérete részére. A templom bejáratától balra egy második baldakin állott, amely alatt a kormány tagjai helyezkedtek el. Az összes hazafias és nemzeti célkitűzésű egyesületek képviselői, a volt frontarcok kiküldöttei, az iskolák képviselői, az Ortodox Román Nők Szövetségének vezetői, a 10 putnai ezred zenekara és Putna vármegye összes polgármesterei, illetve falu-vezetői. A bejáratától balra helyezkedtek el az Országór Szervezet csapatastei.

Öfelsége a mărăsestii ünnepélyes istentiszteleten

Reggel fél 9 órakor vette kezdetét az ünnepélyes istentisztelet, amelyet Balan erdélyi és bánáti metropolita celebrált fényes papi segédlettel. Megelőzőleg megérkezett a miniszteri vonat, amelyen Miron Cristea patriarkaminiszterelnök, Calinescu, Ghelmegeanu miniszterek, Magureanu, N. Popescu és Toni államtitkárok jöttek Mărăsestibe. Ugyanezzel a vonattal jöttek a Mihail Viteazul rend lovagjai is. Továbbá az országos szervezet központi vezetősége, valamint a külföldi sajtó nagyszámú képviselői. A királyi vonatot Miron Crista miniszterelnök és Partenia tábornok az V. hadtest parancsnoka fogadták ünnepélyesen. A király ellépett a diszszázad előtt, majd autóba ült és a tömeg lelkes éljenzése közben a hősök kriptájához hajtatott. Az uralkodó felöltötte a templomalapítói fehér leplet és helyet foglalt a baldachin alatt, Eremie Grigore tábornok katafalkja mellett. Istentisztelet után a király Mihály nagyvajda és kísérete a templom előtti térre mentek, ahol újra Te Deum volt az elesett hősök emlékeztérére.

Öfelsége és a trónörökös visszatértek Bucureștibe

A nagyszabású és fényes külsőségek között megtartott mărăsestii nemzeti ünnepségről Károly király Öfelsége és Mihály gyulafehérvári nagyvajda, trónörökös hétfőn reggel visszatértek a fővárosba. A bucureștii pályaudvaron Argheșeanu tábornok, nemzetvédelmi miniszter és Gabriel Marinescu tábornok fogadták ünnepélyesen az uralkodót és a trónörököst.

Londonban még mindig tart az angol és francia miniszterek bizalmas tanácskozása

Mussolini nagy beszéde Itália állásfoglalásáról - Hodzsa: „Népszavazásról szó se lehet!” Daladier és Bonnet keddig Londonban maradnak

(TRIEST.) (Stefani.) Mussolini miniszterelnök tegnap tartotta meg világ-szerte óriási érdeklődést keltett beszédét. Mindenekelőtt történelmi visszapiillantást vetett az elmúlt 20 esztendő eseményeire és ezzel kapcsolatban a békeszerződésekre. Azután nyomatékosan kihangsúlyozta, hogy az olasz kormány végleges álláspontot foglal el a csehszlovák kérdésben. Ez a végleges álláspont a népszavazás. Enélkül semmiképpen sem lehet megoldani a nemzetközi problémákat. Beszéde során rátért a fajvédelemre és megindokolta, hogy miért rendelte el a fasiszta kormány a zsidóellenes intézkedéseket. Majd erőteljesen hangsúlyozta, hogy ha döntésre kerül a sor, az olasz nép tudni fogja hol a helye.

EGÉSZ NAPON ÁT TÁRGYALTAK A BRIT ÉS FRANCIA ÁLLAMFÉRFIAK

(LONDON.) (Reuter.) Chamberlain miniszterelnök, Halifax külügyminiszter, sir Samuel Hoare belügyminiszter, sir John Simon kincstári kancellár, Vansittart külügyi tanácsadó és Cado-gan külügyi államtitkár tegnap délelőtt 11 órakor kezdték meg megbeszéléseiket a Downing Streeten Daladrierrel és Bonnettel és ez egészen háromnegyed 2 óráig tartott. Délután 4 órakor újra összeültek és este 7 óráig tárgyaltak, majd este 10 órakor ismét találkoztak és egészen a hajnali órákig voltak együtt. A megbeszélésekről valószínűleg ma adnak hivatalos jelentést. A sajtó és a közvélemény teljesen tájékozatlan a tárgyalásokkal illetően, csak azt tudják bizonyosan, hogy Chamberlain még mára rendkívüli minisztertanácsot hív össze, amelyen a kormány összes többi tagjával is tudtani fogja az eredményt. A Daily Telegraph and Morning Post tudósítója közli, hogy amikor Daladier és Chamberlain találkozott, a francia miniszterelnök odafordult brit kollégájához és így szólt:

„Pompás gesztus volt az ön németországi útja.”

Ebből arra következtetnek, hogy Daladier már tudott az utról és beleegyezését is adta ahhoz.

DALADIER ÉS BONNET
KEDDIG LONDONBAN
MARADNAK

(LONDON.) A Rador jelentése szerint az angol miniszterek vasárnap este 7 óra 40 perckor hagyták el a Downing Street épületét és résztvettek a francia követségen adott estében, ahol tovább folytatták bizalmas tanácskozásait, majd este fél 11 órakor visszatértek a külügyminisztériumi palotába, ahol tovább folytatták a megbeszéléseket. A helyzet komolyságára jellemző, hogy Daladier francia miniszterelnök és Bonnet francia külügyminiszter a hétfői napot is az angol fővárosban töltik és csak holnap, kedden reggel térnek vissza Párisba. Hivatalosan egyébként közölték azt is, hogy hétfőn délelőtt 11 órakor az angol kormány tagjai újabb minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács határozatát csak a francia kormány-

férfiaknak az angol fővárosból való elutazása után hozzák nyilvánosságra.

PRÁGA ÓVÁST EMEL!

(PRÁGA.) A Havas távirati iroda jelentése szerint, a cseh kormány közölte a Londonban tanácskozó angol és francia kormányfővel azt a feltevést, amely szerint reméli, hogy meghallgatják a cseh kormány álláspontját és véleményét is, mielőtt a Csehszlovákiát közelről érintő kérdésekben végleges határozatot hoznának. Ellen-

kező esetben Prága nem lesz olyan helyzetben, hogy a róla és nélküli hozott esetleges határozatokat bármilyen formában teljesíthesse.

TÜNTETÉS A DOWNING STREETEN

(LONDON.) A tanácskozások alatt egy nagy baloldali csoport tüntetést rendezett Csehszlovákia érdekében, de a tüntetőket a rendőrség csakhamar szétoszlatta.

Select mozgó

Ma, hétfőn szenzációs premier:

A fegyencsige titka

izgalmas kalandfilm, eredeti felvételekkel Alcatraz szigetéről, főszerepben:

Ann Sheridan - John Litel

Műsoron kívül a legújabb Paramount híradó.

Uran a mozgó

Sylvia Sidney

közismert művész nő karrierjének leg-szebb filmje:

TE meg ÉN

színdarab szerelmi dráma. Fősz.:

Georg Raft

Hodzsa miniszterelnök rádiónszózat

(PRÁGA.) (Ceteka.) Hodzsa miniszterelnök tegnap rádiószózatot intézett a csehszlovák nemzethez, amely a következőképpen hangzott:

— Valamennyien érezzük, hogy uj-kori történelmünk drámai fejezetéhez értünk. Ez a fejezet nemcsak bennün- ket, de a világ békéjét is válságba sodorta, de mi mégis mindent elköve- tünk a háború megakadályozására. Uj-kori történelmünket egy cél elérése jellemezte mindenkor és ez a német- cseh jóviszony megteremtése volt. Már-már úgy látszott, hogy ezt az igyekezetünket jó eredmény koronázza, amikor zendülés tört ki. Ezt természetesen kénytelenek voltunk állami életünk megmentése és presztizsünk fen- tartása érdekében is szigorú rendsza- bályokkal megtorolni. A népszavazás gondolata ellen tiltakozunk és pedig azon oknál fogva, mert nem tartjuk célravezetőnek. Mi tovább akarunk tárgyalni mindenkivel, még a szudéta- németekkel is, annak ellenére, hogy Konrad Henlein lázadást kísérelt meg ellenünk, mert tudjuk, hogy a cseh- szlovákiai németek többsége mögöt- tünk áll. A felföldi és a kárpátaljai helyzet kedvezően alakul és ez reményt ad a többiekre nézve is.

40.000 főnyi szabadcsapat

(ASCH.) (Sdp. iroda.) Konrad Henlein felhívására tömegesen jelentkeznek szabadcsapat szolgálatra a szudéta-németek. A legutóbbi jelentés szerint Henlein szabadcsapatjai 40.000 főre emelkedtek.

Statárium 3 hónapi időtartamra

(PRÁGA.) (Ceteka.) A brit kormány hosszabb minisztertanács után és Benes elnök hozzájárulásával három hónapi időtartamra elrendelte az egész köztársaság területére a kivételes állapotot.

Megindult a menekülés Magyarországra felé is

(BUDAPEST.) (MTI.) A magyar határállomásokról érkező jelentések szerint a menekülés teljes erővel megindult Magyarországra felé is. Tegnap több mint 5000 ember lépte át a határt, köztük sok szudéta-német, tót, ruthén és lengyel is, akik közül a legtöbben a katonai behívások elől jöttek át Magyarországra. A menekültek egyöntetűen azt adják elő, hogy a Felvidéken is egyre aggasztóbbá válik a helyzet, amelynek tisztázására a prágai kormány igen szigorú rendszabályokat léptetett életbe. Ugyanakkor Zittauból közlik, hogy a német földre érkezett szudéta-németek száma már elérte a 40 ezret.

Pénz, amely koldulni jár!

(SIDNEY.) Ausztráliában nem mennek mostanában úgy az ügyek, ahogy kellene. A hatalmas, erőszakot bevándorlás, amely különösen az Európából menekülő zsidóságot önti oda — természetesen a milliós városokba, ahol ezek az elemek igen könnyen fognak boldogulni —, a folytonos elemi csapások végül az általános nyugtalanság a társadalomban — mindezek gondolkodásra készítetik a jómódhoz és nyugalomhoz szokott népet. Már is akadnak munkanélküliek s az emberek máris gondatlanok.

Ezuttal egyik sidneyi lap arról emlékezik meg, hogy az ausztráliai hatóságok több, mint 23.000 font olyan pénzt tartanak nyilván, amely pénznek nem akad gazdája. Egyik ottani bankban egy négyezer fontos letét fekszik több, mint egy évtizede O'Donoghue néven. O'Donoghue Ausztráliában éppen 1937 van, de egyik sem akarja vállalni, hogy övé az összeg. Egyik sem akarja elismerni, hogy a letét titkos jelszava tőle ered. Nyilvánvaló, hogy az eredeti betető meghalt. rokonai nincsenek s a vagy-

nak is beillő összeg ténylegesen gazdátlan.

Egy Pat Connel nevű egyén nyolc évvel ezelőtt 788 fontot helyezett el ugyanannál a banknál. A betét kamatozott s egy ízben a bank valami külön engedélyt kért a pénz másirányú felhasználására. Pat Connell megtalálták, de a különös ember így kiáltott fel:

— Goddam, erről a kis pénzemről egészen megfeledkeztem.

És nem vette át a pénzt.

Egy Tompson nevű tengerészkapitány az árvaszéknél kétezer fontot helyezett el arra az esetre, hogy elpusztul. El is pusztult, de a gyereket máig sem sikerült felfedeznie. De talán a legszebb eset amikor egy O'Neil nevű öregasszony bankba tette — az esernyőjét. Ausztráliában mindenre vállalkoznak, az ernyőt széfbe tették s egyszer megvizsgálván az ernyőt, felfedezték benne négyezer font bankót. Hogy az asszony hová lett, senki sem tudja. Hirlapi felhívások, nyomozás: eredménytelen maradt. Az ernyő titka soha sem fog ki- derülni s a pénz a gazdája után koldul.

Pattersan farmer 1908-ban a következő szövegű levelet intézte egyik hatósághoz:

— Egész gazdaságomat állatállományával és gépeivel együtt önökre hagyományozom, egyetlen kikötésem az, hogy engem soha ne keressenek. A hegyekbe vonultam és ott akarok csendben, nyugalomban meghalni.

Az illető hatóság a dolgot rögtön a csendőrséghez továbbította. Hatósági személyek szálltak ki a megjelölt területre s tényleg megtalálták a remekül berendezett mintagazdaságot négy csejédcsaláddal. Hogy a gazda hová ment, nem tudták látták ugyan, amint egy nyerges és két rogyásig megrakott vezetékkel északra felé távozott, de többet nem tudnak róla. A farmot eladta a hatóság hétezer font jött be s ezt a pénzt máig is, mint a gazdáját sirató vagyont kezelik.

Az illetékesek most arról tárgyalnak, hogy mindezeket a vagyontokat feloldják és szociális, jóléti intézményekbe fektetik, de olyképpen, hogy az esetleges igazolt jelentkezőt nyomban ki lehessen elégteleníteni.

Hatszázhuszonhárom millió lejre értékelték Stanescu fővárosi szállodalajdonos és milliósos hagyatékát

(BUCURESTI.) Stanescu Jon, a közismert fővárosi milliósos földbirtokos hagyatékát, amelyben a román főváros több nagy, előkelő szállodája is szerepel, most értékelték fel az örökösödési illeték kirovása szempontjából. A hagyatéki leltározás során megállapítást nyert, hogy Stanescu hátrahagyott vagyonának értéke meghaladja a félmilliárd lejt. Pontos összegben 623 millió lej értékű és az örökösöknek ezután a nagyértékű hagyaték után kell megfizetniük az örökösödési illetéket.

A fővárosban leszállították a szállodai szobák árát. Bucurestiből jelentik: A hatóságoknak az élet megolcsóbitását célzó intézkedései között igen jelentős az az új rendelkezés, amellyel lényegesen leszállították az összes fővárosi szállodákban a szoba árakat. A bucaresti rendőrprefektúra az érdekeltekkel történt tanácskozás után a régi árakhoz viszonyítottan 20—30 százalékkal szállította le a fővárosban az összes szállodák szobáinak árát.

— Hiába fáradt a betörő. Dési jelentés szerint a napokban éjszaka 3 óra tájban ismeretlen betörő kivágta a Krémer-féle gyógyszerár laboratóriumának egyik ablakát és azon keresztül behatolt a raktárba. Közben azonban feldöntött néhány vegyszerrel töltött üveget. A zajra felébredt az ügyeletes szolgálatot tartó Elek gyógyszerész és a keze ügyébe eső fokost felragadva, rátámadt a kéréstlen vendégre. A betörő erre kiugrott az ablakon és elmenekült. A rendőrség megindította a nyomozást kérekerítése érdekében.

— A Széphalom szeptemberi száma. Kevés irodalmi lap szerkesztősége dicsekedhetik el azzal, hogy ugyiszólván elindulásától kezdve országos szeretet és megbecsülés kísérte. A Széphalom harmadik száma került most a kezünkbe. Amint végigbongészunk az izlésesen kiállított folyóiraton, igazolva látjuk eddigi sikerét. Tehetséges és ambiciózus írógárda sorakozott a szerkesztőség zászlója köré és az olvasóközönség szeretettel honorálja munkálkodásukat. A legújabb szám tartalma is előrendülő versek novellák, értékes zések, kritikák mellett kitűnő rovatok adnak annak jelentős értéket. A harmadik számban szereplő írók és költők közül kiemeljük: Kapussy Mária, Io. Talpát, Nicodemus Károlyt, Huzella Ödönt, Agarbiceanu Iont, Jakab Gézát, Bakóczy Károlyt, Gh. Retezeanút, Kibédi Sándort, Szopos Sándort és Mael Ferencet. A Széphalom példányonkénti ára 15 lej. Mutatványszámot hárkinek készséggel küld a szerkesztőség. Cím: Cluj, Str. Vlăhuța 6.

A VÉGZETES JÁTSZMA

Írta: P. THOMAS

(8.)

Ott voltak mind, egytől-egyig Mary Pott hódoló, Brice, a kaucsukkirály, Joe Anderson akik mind a ketten a komoly gyász jeleit tanúsították és fekete karzalagot viseltek. Azonkívül még egy sereg kíváncsi érdeklődő, akiket a borzalmas látványosság vonzott oda a hullaházhoz.

Ezek azonban tévedtek várakozásukban, mert a bizottság ülésérembe csak a megidézettek engedték be, a meggyilkolt holtteste pedig egy külön kamrában volt elhelyezve, ahová egyenként bocsátották be Mary Pott ismerőseit Crosby felügyelő sasszemmel tartott figyelemmel mindenkit, aki csak közel és távolban felbukkan, és minden külső jellegzetességüket igyekezett kifürkészni.

Elsőnek a kaucsukkirályt hallgatta ki a vizsgálóbizottság. Néhány percig tartózkodott bent Crosby felügyelővel a holtkamrában, aztán megilletődött, a szokottnál is komorabb arccal jelentette ki:

— Feltétlenül ráismertem a halottban Mary Pott-ra. Az elhunytához meghitt barátság fűzött mintegy két év óta és így aoha arca felismerhetetlen, egyéb apró jelekből mégis megállapíthattam azonoságát.

— Mégis, melyek ezek a jelek? — Például a nyaka baloldalán egy len csenagyságu szivalaku anyajegy van. Ezt számtalanszor láthattam rajta. — Tette hozzá szinte bocsánatkérően.

— Mikor látta utoljára Mary Pott-ot? — Tegnap éjjel után, táncközben még velem ivott meg egy pohár pezsgőt s tétőt errasszon. Aztán felkelt és valami kifogást hozva fel, eltávozott. Kissé idegesnek és rosszkedvűnek látszott, még a születésnapjára rendezett multság se vidította fel. Általában kissé szeszélyes, kiszámíthatatlan természetű volt, olykor — különösen munkaközben — barátság talan, hideg, társaságban azonban gyakran féktelenül jókedvű.

A vizsgálóbíró kérésére még leírta azokat az ékszereket, amelyeket Mary Pott az estélyen viselt és amelyek értékét mintegy százötvenezer dollárra teszi. Különösen az igazgyöngy sor volt nagyértékű, amelyet születésnapjára tőle kapott.

— Ez a gyöngyszem abból való? — lépett elő Crosby felügyelő. A milliomos végigpergette tenyerén a gyöngyöt és beleegyezően bólintott.

— Ezt a koci lábszönyegén találtam egy részbe szorulva — közölte a felügyelő a bizottsággal — a tettes tehát leszalakithatta áldozatáról a gyöngyösor. Megjegyzem, ez a szem véres is volt.

Most néhány filmember következett, akik egytől-egyig felismerték a halottban Mary Pottot, majd Joe Andersen került sorra.

A hallgatóság sorában izgatott feszkelődés támadt mikor a nyurga svéd színész belépett a halottkamrába. Mindenki tudja hogy gyengéd érzelmek fűzték Mary Pott-hoz és a legnagyobb titokban rivalizált a milliomos udvarlóval, anélkül, hogy ez bármit is sejtett volna.

Joe Andersen halotthalványan összeszorított fogakkal lépett ki a halottkamrából és a legnagyobb határozottsággal, harsányan jelentette ki:

— Legjobb meggyőződésem szerint a halott nem azonos Mary Pott-al.

Ez a váratlan fordulat izgalmas morajlást váltott ki a hallgatóságból. A bíró feltette szemüvegét és meghökkenve kérdezte:

— Honnan meríti ezt a meggyőződéset? Mivel tudja alátámasztani?

A hosszú svéd mereven bámult magára elé és közönyösen hajtogatta:

— Nem azonos vele! Ez kétségtelen. Nem azonos. Érzem és tudom.

Idegen állampolgárok figyelmébe!

Milyen okmányok kellenek a tartózkodási engedélyek meghosszabbításához?

Igazolni kell a vallási hovatartozandóságot is!

A belügyminisztérium idegenellenőrző osztálya — mint már megírtuk — az idegen állampolgárok évi ellenőrzésével kapcsolatban a következő értesítést tette közzé:

Az országban tartózkodó idegen állampolgárok évi ellenőrzése október 1-én kezdődik. Ellenőrzésre kötelesek jelentkezni mindazok az idegen állampolgárok, akiknek tartózkodási engedélye 1938 december 31-én jár le, akár alkalmazottak, akár munkaadók, bármilyen mesterséget folytatnak s bármilyen más okból tartózkodnak az országban.

Azok az idegen állampolgárok, akik saját nevük alatt, mint munkaadók működnek, kérésükhöz a következő okmányokat kell csatolni: iparengedély, tartózkodási engedély, utlevél, az 1938. júliusi évharmad kereskedelmi vagy ipari adójának kifizetését igazoló nyugta, cégük kereskedelmi kamarai bejegyzési igazolványa (ha ez nincs meg, ennek feltüntetése az iparigazolványban), vallási hovatartozandóságukat igazoló hivatalos irat. A munkaadó iparosoknak be kell terjesztenie a törvény által előírt mesterkönyvet is.

Akik más személy, vagy vállalat alkalmazásában állnak, munkaadóik által nyújtásuk be kérésüket a következő okmányok csatolásával: munkavállalási engedély, tartózkodási engedély, utlevél, adóbizonylat, az ipari vagy kereskedelmi felülvizsgálathoz január hó folyamán benyújtott személynévtáblázat hiteles másolata, a vallási hovatartozandóságot igazoló hivatalos irat, valamint nyugta arról, hogy az 1938 március 29-iki 1350. sz. rendelet törvény alapján befizette a pénzügyigazgatóságnál a „munkaalap” javára az alábbi összegeket:

10.000 lejt azok az idegen állampolgár alkalmazottak, akik a felsőbb tisztviselői és technikai személyzeti osztályába tartoznak. (I. osztály.)

5000 lejt azok az idegen állampolgár alkalmazottak, akik az alsóbb tisztviselői és technikai osztályba tartoznak. (II. osztály.)

2000 lejt azok az idegen állampolgár alkalmazottak, akik a szakmunkások osztályába tartoznak. (III. osztály.)

1000 lejt azok az idegen állampolgár alkalmazottak, akik a nem minősített munkások osztályába tartoznak. (IV. osztály.)

A fentebbi okmányokon kívül csatolni kell még a kéréshez tanulók számára a munkaügyi minisztérium külön engedélyét, munkások és mesterek számára az ipar gyakorlati törvény feltételei alapján beszerzett képesítési könyvet. A munkaadók kötelesek egyszerre benyújtani összes alkalmazottaik okmányait.

Azoknak az idegen állampolgárok, akik a felülvizsgálat idején munkanélküliek, személyesen kell beadniuk kérésüket az alábbi okmányok mellékelésével: iparigazolvány, tartózkodási engedély, utlevél, vallási hovatartozandóságot igazoló irat, adóbizonylat, (ha szakmunkások vagy mesterek, be kell nyújtaniuk a képesítési könyvet is.)

Mindazok az idegen állampolgárok, akik nem tartoznak egyik fentebbi osztályhoz sem, személyesen adják be kérésüket az alábbi okmányok csatolásával: tartózkodási engedély, utlevél, adóbizonylat, a rendőrségi vagy községi szervek által kiállított Romániában való tartózkodásuk idejét igazoló bizonyítványt, életfentartási lehetőségeiket és vallási hovatartozandóságukat igazoló bizonyítványt és rendőrségi vagy közigazgatási szervek által kiállított bizonyítványt arról, hogy nem dolgoznak. Kérésekben fel kell tüntessék lakóhelyüket, foglalkozásukat s az országban való tartózkodásuk indokát.

kat s az országban való tartózkodásuk indokát.

A román nőikkel házasságra lépett idegen állampolgárok akár állásban vannak, akár nem, kötelesek a fentebbi okmányokon kívül az anyakönyvi hivatal által kiállított iratot is becsatolni arról, hogy a házasság nem lett felbontva. Ezen az okmányon igazolni kell az illetékes rendőrségi vagy csendőrhatalóságoknak, hogy a házastársak együtt élnek.

A fentebbi okmányokkal felszerelt kéréseket szeptember 1—20-a között kell benyújtani és pedig a városi községeiben tartózkodó idegeneknek a rendőrségen, a falusi községeiben a

szolgabírói hivatalokban, bucurestieknek a rendőrség idegenellenőrző osztályán.

A kérések és okmányok bemutatásáról az illetékes szervek igazolást adnak ki, amelyeknek érvénye december 31-ig tart. Az idegen állampolgárok az alapján a felülvizsgálat tartama s az okmányok visszaszámaztatása idején az országban maradhatnak az idegen állampolgárok. A rendőrhatalóságok és szolgabírók csak az engedélyezett időre érvényes utlevél felmutatása mellett szolgáltatják vissza az okmányokat.

Azoknak az idegen állampolgárok, akiknek kéréseit, akiknek okmányai nincsenek rendben, visszaszámaztják, azok ellen pedig, akik nem alkalmazkodnak a fentebbi utasításokhoz, a munkavédelmi törvény, a román személyzetnek a vállalatoknál való foglalkoztatására vonatkozó törvény az idegenellenőrzési törvény és az 1938—1350. számú a „munkaalap” felállítására vonatkozó törvényrendelet alapján járhatnak el.

Szülők figyelmébe!
Első ut a szemorvos,
második ut:

M. GOLDNER, OPTIKUS C. REG. FERDINAND
24. (udvarban)

Csak ezután a harmadik ut legyen az iskola!
Mert jó látás — jó eredmény!

A kisebbségi jogok méltányos rendezése érdekében foglalt állást a kolozsvári szakszervezeti tanács

Deutscher Géza dr. ügyvéd másfélórás beszédben fejtegette a kisebbségi kérdést a szakszervezetek ülésén

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári szakszervezeti tanács az összes szakmai szervezetek bevonásával tegnap este folytatta nagyfontosságú értekezletét az Építőmunkás Otthon nagytermében. Chiudeanu György elnök megnyitja után Deutscher Géza dr. ügyvéd másfélórás beszédben foglalkozott a kisebbségi kérdéssel Hangzott, hogy a felszínen levő kérdés gyökeres rendezése nemcsak az itt élő nemzetiségek, hanem az államnak is érdeke Beszélte ezután az előadó azokról a tárgyalásokról, amelyet munkásküldöttség élén Dragomir Silviu kisebbségi kormánybiztossal folytatott.

Deutscher Géza dr. nagy figyelemmel hallgatott beszéde után termékeny vita következett, amelynek során Stroia György, Chisoiu Patriciu, Lengyel Samuél, Szepesi József és Pogaceanu Vasile fejtették ki nézeteiket a kérdésben. Jordáky Lajos végül a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

A határozati javaslat „Helyesléssel veszi tudomásul az értekezlet a népkisebbségi bizottság eddigi tevékenységét. Magáévá teszi a bizottságnak a kisebbségi kormánybiztoshoz eljuttatott emlékirat pontjait. Örömmel állapítja meg, hogy Silviu Dragomir kormánybiztos az emlékiratban foglalt sürgős természetű kérdések tanulmányozására és teljesítésére határozott ígéreteket tett. Az értekezlet megállapítja, hogy a romániai népkisebbségek ügyének rendezése az öszmunkásságnak és az országnak is érdeke. Ebben az értekezletben a munkásság nem hatalmi kérdést lát, hanem a demokráciának, az államot alkotó népek békés együttműködésének, a haza iránti szeretet fokozásának, a dolgozó néptömegek kulturális és gazdasági kérdését. Az állam egyik legfontosabb érdeke hogy minden polgára egyenlő feltételek mellett vehessen részt a gazdasági életben, élvezhesse a munkához való jogot, viselhesse hivatalát és a közterhek hordozásában is arányosan vegyen részt. Az állam csak akkor lehet boldog és virágzó, ha polgárai megelégedettek, szociális helyzetük kiegyensúlyozott és kulturájuk magas szintű. A dolgozó tömegek kultúrális szintje csak akkor emelkedhet, ha a mesterségük, vagy hivatásuk folytatásához szükséges tudást anyanyelvükön sajátítják el és a tudományok és művészetek körébe vágó ismereteiket is anyanyelvü-

kön szereshetik meg. Az anyanyelv szabad használata a magánéletben és az öszmunkásságok előtt az államot alkotó népcsoportok természetes joga, a demokratikus állami berendezés legelemibb követelménye. E jogok hiánya legelső sorban a szellemi és anyagiakban kevésbé tehető munkástömegekre nézve jelentene igazságtalan hátrányokat és megterheléseket. Az értekezlet jogosnak az öszmunkásság érdekében való lépést és az állam szempontjából is méltánylandónak tartja a népkisebbségekhez tartozó munkásságnak azon törekvését, amely a fenti elveknek a gyakorlati életben való érvényesítését célozza. Örömmel veszi tudomásul, hogy a romániai magyar dolgozó tömegek az állammal szemben a legteljesebb hűség álláspontra helyezkedve, kifejezetten és többiben hangsúlyozták az építőmunkában való részvételre irányuló készségüket. Eppen ebből kifolyólag az értekezlet annak a meggyőződésének ad kifejezést, hogy a román kormány méltányolni fogja a népkisebbségi munkásságnak a román munkások által is támogatott kérését, hogy az ország demokratikus fejlődése, az állampolgári egyenjogúság, a munkához a munkáltatáshoz és kivétel viseléséhez való egyenlő jog, az anyanyelv szabad használata a népi kultúrában való fejlődés lehetőségét megfelelő törvényes rendelkezésekkel biztosítsanak. Az értekezlet továbbá bizalmáról biztosítja a szakszervezeti tanács kebelében alakult kisebbségi bizottságot és utasítja, hogy vegye fel a kapcsolatokat az ország többi munkásszervezeteivel is együttes állásfoglalás kialakítására.”

A határozati javaslat feletti vitát a szeptember 30-iki folytatolagos ülésre halasztotta az értekezlet, amelyen a bucurestii szakszervezeti tanács több delegátusa is megjelenik

— Palesztinába vándorolnak a lengyel zsidók. Varsóból jelentik: A Palesztinában lejáró zsidó emigráció nem riasztják vissza a Lengyelországban élő zsidókat a Palesztinába való kivándorlástól. Állandóan van annyi kivándorló, amennyit Palesztina, az ottani hatóságok közleménye szerint befogadhat. Így szeptember hónapban már eddig 40 ki vándorló zsidó utazott Konstancán a Palesztinába

Napkelte

írta: Dr. Kiss Elek

Augusztusban vagyunk... Elmult már a reggeli öt óra s pirkadni kezd az ég... Kelet felől. Szobám a Hargitának áll s én abban a biztos tudatban félszék-lődöm ágyamban hogy nemsokára a feljövő nap egész sugárkévéjével egyszerre beesik az ablakon Istenem! milyen gyönyörű látvány s mennyire megnyugtató a tudat, hogy a sötétséget világos fényesség váltja fel. Egyszerre vége lesz a homálynak s diadalmas fény uralja az életet. Mégis, jobb lesz, gondolom, hogy ha előbb felkelek s künn a teljes, reggeli friss levegőn várom meg az élet urának megjelenését, a világító és éltető napnak felkelését. Künn is vagyok már a barázdá életem, a hogy tetején s eleven-ső-vény-kerítésem mellett a nagy szilfa alatt húzódok meg várakozó állásban kíváncsi tekintetekkel.

A minden reggel megjelenő kopó ujra ugat, csahol, vonit s jelzi, hogy nyomában van a megzavart vadnak. Várom a fényt s a derengő tájon lesem az őzet, vagy a nyulat s tán a mi vidékünkön már annyira ismert óriási szarvast. Egyszer láttam „öt” is, amint büszke tekintetével visszafigyelt rám délcegen félrevágta magát s majd hátraszegett fejével villámgyorsan tovaszaladt. Azóta is mindig várom vissza. Őz-barátaim már sokkal gyakoribbak s foguk helyét őrzi pár oltványom. Nyulapajtások meg teljesen otthonosak s náddal védem tőlük fiatal fiaimat.

Vajjon most mi fog megjelenni, szorongva kérdem magamtól s imé, már is ott van a hegy oldalában, a tisztás sarkán a felvert őzbak. Felém tekint, pedig nem láthat s közben párszor leüti gyönyörű fejét. Megáll pár pillanatig, mert futnia kell ugyan, de tudja, hogy az egész ügy nem veszélyes. Merően tekint előre s aztán visszanez a csaholó-vonító hang irányában és majd vigan előre szökdel. A kutyát bevárni éppen nem akarja de látszik, hogy nem nagyon izgatott.

Ebben a pillanatban színek tapadnak rája s kis agancsain játszani kezd a nap legelső sugára.

Milyen gyönyörű ez a mai reggel. Milyen csodás a napnak sugara. Minő látvány a délcegen ugráló őz, agancsán a fényes napsugár.

Most kél a nap a reggeli hűs levegőben, ugat a kutya, ugrál az őz s én reggeli mámorral iszom, szivom magamba az erdő s a mező mesgyéjén az éltető levegőt. Gyönyörű a pirkadó hajnal s a nap sugaraitól átitatott reggeli lég. Most kél a nap s most ébred, mozdul a természet világa.

Ezelőtt csaknem kétezer évvel jelentkezett az emberek embere, a napok napja, a szegény názárethi Jézus. Bearanyozta a vágyódó emberek várakozó lelki-világát Fény, derített a homály után s az ő fényéből táplálkozott 2000 esztendő milliárdnyi tömege.

Vajjon jön-e még nap a mi borus egünkre? Vajjon lesz-e pirkadás e hosszú sötétség után? Vajjon lesznek-e még ugránczó örömeink s játszik-e még velünk nyájas napsugár?

Élnie kell lelünkben annak a reménynek, hogy Isten szép egén tündöklő fény nyel újra kél a nap s hogy beteg szívünkben egészséges érzemények születnek még és az ember számára jönni fog újból dicső nap s el fogja hozni a legnagyobb áldást az embertestvériséget.

Megkapják-e a félmillió lej kártérítést a CFR-től az autóbaleset sérültjei? Érdekes ügyet tárgyalt tegnap a kolozsvári járásbíró. Nehány hónappal ezelőtt Gyalu közelében autóbussz szerencsétlenség történt, amelynek következtében több utas könnyebb súlyosabban megsebesült. A hatósági vizsgálat Goia Constantin autóvezetőt tette felelőssé, a sebesült utasok viszont a CFR ellen közel 500 ezer lej kártérítési igénnyel léptek fel. A tárgyaláson a vádlott sóffőrvédelmében dr. Saragea Zamfir ügyvéd jelent meg, aki több tanu távolmaradása miatt kérte a tárgyalás elnapolását, amit a járásbíró el is rendelt.

Mit tartalmaz a nemzeti propaganda megszervezéséről szóló rendelet törvény?

A turisztikai hivatal, a filmek ellenőrző és cenzurabizottsága, a sajtó- és propaganda igazgatóság, a hirdetési igazgatóság, a rádiótársaság és a Rador Távirati Iroda tartoznak a propaganda minisztérium hatáskörébe

(BUCURESTI.) Röviden már jelentettük, hogy az uralkodó törvényrendeletet irt alá, amely a nemzeti propaganda megszervezéséről intézkedik és a propaganda alminiszter hatáskörébe alá rendeli a következő hivatalokat:

1. A nemzeti turisztikai hivatal. 2. A moziigazgatóság, valamint a filmek ellenőrző- és cenzurabizottsága. 3. Sajtó- és propaganda igazgatóság. 4. A hirdetési igazgatóság. 5. Román rádiótársaság és 6. Rador távirati iroda.

A turisztikai hivatal egy királyi dekrétummal kinevezett igazgató vezeti, a legfelsőbb turista tanács asszisztálása mellett. A turisztikai hivatal bevételeinek legalább 60 százalékát tartozik szállodák, villák, menedékházak, menedékek építésére, utak, ösvények és pihenők építésére, valamint turista egyesületek támogatására, ha ezek a pénzt szállók építésére, valamint berendezésére, menedékházak építésére és általában turista célokra használják fel. A bevételnek legfeljebb 40 százaléka fordítható személyzeti és hivatali kiadásokra.

A turisztikai hivattal kapcsolatos sürgős munkálatokat 300.000 lej erejéig a hivatal igazgatója is elrendelheti, megállapodás alapján. Nagyobb összegű munkálatokhoz a minisztertanács hozzájárulása szükséges. A törvény felmenti a kurtaxa fizetése alól a hadirokkantakat, árvákat és özvegyeket, valamint a fűrdőorvosokat. Hasonlóképpen mentesítve vannak ezen illeték fizetése alól azok a látogatók, akik öt napnál hosszabb ideig nem tartózkodnak az egyes fűrdőhelyeken.

Kétszázszázalékos illeték a vasuti, hajó- és repülőjegyekre

A turizmus támogatása érdekében a törvény kétszázalékos illetékekkel terheli meg a vasut, a román hajóstársaság és repülőársaság (CFR, Somere s Lares) által az összes bármely osztályra kiadott utazási jegyeket. Az ezen illetékekből befolyó összegeket a Nemzeti Bankhoz fizetik be a turisztikai hivatal főlövészámájára és kizárólag szállók, turistaházak, és menedékek építésére lehet felhasználni. Az ezen összegből épített szállodák a CFR tulajdonát fogják képezni. A kétszázalékos illetékből befolyó alapot bizottság kezeli, melynek két tagját a turisztikai hivatal, kétőt a CFR, egyet a légügyi és tengerészeti minisztérium delegál. Ugyanezen bizottság fogja kezelni a szállókat is. Ezekben a szállodákban engedmény, vagy ingyenesség nem nyújtható még a CFR személyzetének sem akár a szobák árát, akár az étellemezést illetően.

A mozgósínházak új rendje
A moziügyleket igazgató vezeti, aki-

nek rendelkezése alá tartozik a filmek ellenőrzése és cenzurája. Ezt tizenöttagú bizottság gyakorolja, amelynek tagjait a belügyminisztérium nevezi ki, négy-éves időtartamra. Ez a bizottság végzi a filmek preventív és utólagos ellenőrzését és mérlegeli azokat kulturális, nemzeti és erkölcsi szempontból. Hasonlóképpen ellenőrzi mindazt, ami a mozikkal összefüggésben van mint gép, hang, szcenárium, felírás, reklám stb. A bizottság elnöke a moziügyszakigazgatója. A minisztériumnak jogában áll meghatározott időre felfüggeszteni, vagy megsemmisíteni a bizottságnak elfogadott, vagy elutasító határozatát, ha ezt a közrend szempontjából opportunusnak tartja.

Rendkívül fontos intézkedése a törvény 19. szakaszának az, hogy semmilyen mozgósínház, vagy bármilyen moziállalat nem működhetik a moziigazgatóság engedélye nélkül. A moziállalatok és mozgósínházak ellenőrzését a működésük és programjuk feletti felügyeletet a moziigazgatóság gyakorolja a törvény végrehajtási utasításában körvonalazott irányelvek szerint. A mozgósínházak vezetői kötelesek a moziigazgatóság kérésére kulturális filmeket iktatni programjukba.

A szankciók

A moziigazgatóság a következő szankciókat alkalmazhatja a mozisok ellen, részint a törvénnyel, részint az államrendje és biztonsága elleni tevékenységgel kapcsolatban:

1. A film játszásának felfüggesztése.
2. A film elkobzása.
3. A mozinak záros határidőre való bezárása.
4. A működési engedély záros határidőre való visszavonása.

Ezeket a szankciókat külön és együttesen is lehet alkalmazni.

A hirdetési igazgatóság működése

A hirdetési igazgatóság ellenőrzi a falragaszokat, a rádió, mozi és megafonok útján eszközölt reklámot, valamint az állami, megyei és községi intézmények, autonómpénztárak, a külföldi cégek romániai fiókjai, az importőr cégek és azon kereskedelmi és iparvállalatok hirdeteit, amelyek szállítói az államnak, megyének, községnek, vagy bármely államilag ellenőrzött intézménynek. Ezen cégek hirdetei csak az igazgatóság előzetes ellenőrzése alapján közölhetők. Az igazgatóság fogja az állam, megye községek és autonómpénztárak hirdeteinek tarifáját megállapítani. Ugyancsak az igazgatóság fogja megállapítani a falragaszok útján, a rádióban és mozikban eszközölt hirdetések árát is.

Ezen ellenőrző tevékenysége fejében a fentebbi összes hirdetések után 25 szá-

zalékos illetéket szed az igazgatóság, amely ezen illetékek behajtására nézve szerződést köthet a hivatalos intézményekkel és a lapokkal. Az eképpen befolyó összeg 25 százaléka a nemzeti propagandaalapot fogja szolgálni, 75 százalékából pedig a hirdetések árát fizetik ki. A miniszternek jogában áll felfüggeszteni azon lapok megjelenését, valamint leállítani a hirdetési és falragaszügynökségek tevékenységét, amelyek a törvényes intézkedéseket megsértették.

A román rádiótársaság vezetését kilenctagu igazgatóság ellenőrzi, ebből négyet a magánrészesvényesek választanak, ötöt pedig királyi dekrétum útján neveznek ki.

Miért imádkozott Chamberlain angol miniszterelnök felesége?

Rövid távirat Londonból Chamberlain angol miniszterelnök feleségének világszerte mély benyomást keltő cselekedetéről számol be olyan tettről, amely legalább olyan szenzációs, mint amilyen nagy feltűnést keltő volt az angol kormány elnökének repülőgépen Berchtesgadenbe való utazása, hogy Hitler német birodalmi Vezérrel és kancellárral lefolytassa a világ békéjére sorsdöntő tanácskozásait. Chamberlainné nyilvános téren térdreborulva kérte a Mindenhatót, hogy férjének útja eredményes legyen és osszassa el a fenyegető háborút. Milyen sok szépség és mély gondolat nyilvánul meg ennek az asszonynak a cselekedetében. Milyen súlyos a jelenlegi pillanat és milyen borzalmasak, katasztrófálisak lehetnek az egész emberiséget fenyegető körülmények, vörös ördögének... felszabadulása Chamberlainné asszony szívét és lelkét a finom érzések hatották át és felismerte a világ látóhatárán eddig példát nélkül feltornyosuló veszélyeket. Az ő imája ezért nemcsak figyelmeztetés, hanem komoly intelem mindazok számára, akik a vérengzés provokálásának vad szenvedélyétől elragadtathatták volna magukat.

Az ő gyöngéd női imája kifejezi a világ összes asszonyainak nőinek békevágyát, azt a törekvést, hogy szűnjék meg a tévedések korszaka, a borzalmas áldozatok időszakának bekövetkezését fenyegető veszély és urakodjék jobb belátás és az emberek között a megértő béke-szellem.

A nagy veszély másodsor is azzal fenyegeti a világot, hogy a munkaerős férfiak, a nemzete legértékesebb munkacsoportját dobhatja oda áldozatul, a legtermékenyebb és a legrepresentatívabb munkaerőket. Mert vajjon mi maradhat meg az új világgyilkolás nyomán? Mindeniütt csak elerőtlenedett, legyengült nép amely a véres borzalmak áldozata lenne.

Chamberlain angol miniszterelnök felesége gyászolós lehetőségre hívta fel a figyelmet, amelynek bekövetkezése azonban könnyűszerrel elkerülhető. Miközben férje, az angol miniszterelnök a békevágyal eltelte repült életében először a repülőgépen Németország fölött, felesége a köztéren letérdelt a szentkép, a kereszt előtt és könnyes szemekkel, asszonyi gyöngédséggel könyörgött, hogy a Mindenható fordítsa jóra a világ sorsát. Tagadhatatlan, hogy Chamberlainné asszony imádsága meghallgatásra talált az Egek Uránál. Az egész világnak meg kell köszönnie Chamberlainné asszonynak ezt a nemes érzületből fakadó előkelő, példamutató magatartást, amelyről az egész világsajtó az elismerés és a magasztalás hangján számolt be. Chamberlainné asszony olyan példát mutatott, amely mély benyomást keltett az egész művelt világon és amelyért elismerés illeti meg őt az egész emberiség részéről.

Kifosztották a kolozsvári fűszerkereskedő üzletét. A Decebal-ut 90. sz. alatt levő Manó-féle fűszerkereskedés tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek szombaton virradó éjjel betörték az üzletbe, ahonnan 3500 lej készpénzt nagymennyiségű dohányt és fűszert loptak el. A IV. ker. rendőrség széles körben bevezette a nyomozást a betörők kézrekerítése érdekében.

Tökéletes
eleganciát nyújt

a
CZINK

által tisztított
és festett ruha

Hirdetést
tapunkra felvessz
Nova
könyvzet is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések
figyelem!

Apróhirdetési áraink a további intézkedésig a régiék maradnak.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 1264)

ROMÁN nyelvkurzusok kezdők és haladók részére a katolikus gimnáziumban. Hatos csoportok. Olcsó árak. Bővebbet: „Cultura“, Str. Memoranduliu 4. (P683)

30 éves fiatal ember kevés ingatlannal keresi egy jólékű nő ismeretségi házasság céljából, akinek kevés pénze van. Kalandorok kíméljenek. Teljes címmel ellátott levelek „Iparos“ jellegére kérek. (9906)

Villanyondolálás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nye rünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLITOTT ÁRAK!

NIZZA Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolás, női hajvágás és manikűr. Olajpapolás gőzpárolásokkal, kopaszodás, hajhullás ellen.

C. REG FERD. 30.

KÖRÖMLACK, gyönyörű és tartós érkezett „Baier“ hölgyfodrászhoz, Str. N. Iorga 11. szám. (P725)

„SZÉPIDŐ“ jellegére levél van a kiadóban. (71)

URAK akadna-e önök között valaki, aki feleségül venne egy nagyon sokat szenvedett és sok megpróbáltatáson keresztül ment 40 éves, intelligens urinót? Három szobás lakásom, kelengyém van. Csak komoly, igaz uriember teljes című levelére válaszolok. Kalandorok kíméljenek. „Szerező, békés otthonra vágyok“ jellegére a kiadóba. (52)

JEGYEZZÜK a címet. Függetlenek, ágyterítőnek, asztalterítőnek legújabb a törvényt nyesen védett vert cipkeszövet. Kívánt méretben DER-BESC függönykellékszaktüzletben, Gólya-áruház feletti emeleten. (9116)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és brilliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk. Casa Orolgelor, Ema Weisz Cluj, P. M. Viteazul 11. (T 1269)

OLCSÓ MARADÉKVÁSÁR

Féltáron vásárolhat nőikabát, ruhaszövetet, selymet. Diftinek, flanelek, vásznak, pongyolaanyagok **CALEA REGELE FERDINAND 53. UDVARBAN.** (9957)

SELYEMHARISNYÁT, szőnyeget olcsón csak Francisc David ucca 10. alatt kaphat. (P 439)

JÓKARBAN levő férfi fekete télikabát és egy átmeneti kabát eladó. Str. Stroescu 11. szám. (9953)

ÜVEGBALLONOKAT 30-50 litereseket kosár nélkül is vásárolunk. Triumf SA. C. Dorobantilor 118 (CFR garázs háta mögött) (P691)

ELADÓ női, férfi átmeneti és télikabát, férfiingek, stb. Str. A. Muresan 43 (P690)

HÁZHELY eladó Str. Fántánelein. Értekezni Str. Fántánelei 126. (14)

TOPOLYAHÁLÓ, mindenféle butorok olcsón eladók. Cal. Decebal 3. Veszek használt butort. (6481)

SZIVATTYUKUTAK, (beverőkutak) üzembehelyezve, gyári áron részletfizetésre is Cluj, Str. Negru Voda 1. (T 1263)

ELADÓ vidéken. jóforgalmu központban szálloda, vendéglő, kávéház, 14 vendégszoba, havi forgalom 100.000 lej oicó bérlet. Cimeket „Rendkívül előnyös“ jellegére a kiadóba kérünk. (VT1304)

EBÉDLŐ és egy nagy aranyrámás tükör eladó. Cal. Motilor 7. (P 580)

ALIG használt komplett ebédlő eladó. Érdeklődni: Cal. Traian 21. (9900)

TÜBB LAKÁSOS kisebb házat keresek megvételre. „Jövedelmező II.“ jellegére a kiadóba. (9039)

ÓCSKA ruhákat veszek és eladok. Grünfeld, Str. Memoranduliu 6. Hívásra házhoz is megyek. (9625)

CSALÁDI okok miatt belvárosi üzlet azonnal átadó. Cim a kiadóban. (32)

GYERMEKKOCSI, modern, kitűnő állapotban eladó. Cal. Reg. Ferdinand 93. III. 8. (29)

EGY kisebb golyósprést keresek megvételre. Str. Stroescu 9. (36)

VEZSEK tiszta, jókarban levő hordókat. Str. Carpaților 21. (39)

SZINES fayence, mozaik, kerámit lapok jutányos áron kaphatók. Cal. Motilor 58 alatt. (40)

ELADÓ új gyalupad, ping-pong asztal, 2 ágy, 2 szekrény, bőrdívány, éjjeliszekrény. Str. Budai Deleanu 13-a. 4-6 között. (42)

JÓKARBAN levő karikahajós Singer gép sürgősen eladó. Cim a kiadóban. Ugyanott ügyes kizéleány felvétetik. (43)

HÁROM osztályos löszőr matrác eladó. Megtekinthető d. u. 2-5-ig. Str. Duca 5. (49)

ELADÓ egy kredenc, patefon lemezekkel és egy hálósobai függő lámpa, egy szürke őszikabát. Cal. Reg. Ferdinand 53., földsz. 2 sz. ajtó. (50)

Vennék horgonyzott lemezből készült kis méretű, keveset használt **FÜRDŐKADAT**. Cimeket kérek: Holburá dohánytözsde, Str. Cipariu 1. (51)

ZONGORA, kitűnő állapotban, keresztróka-ba, összecusukható asztal eladó. Str. Florilor 13. (53)

JÓ állapotban levő üres hordókat keresek megvételre. Str. Miron Costin 25. (60)

ELADÓ házastelek, elköltözés miatt, sürgősen, 1 szoba, konyha és speisz. Str. Rovine 12. (61)

PIANINÓ bérbeadó, eladó káposztagyalyu vágóasztal. Cal. Traian 5. (63)

HASZNÁLT ruhákat, télikabátokat veszek és eladok. Hívásra házhoz megyek. P. M. Viteazul 20. (68)

ELADÓ új szekrény, Str. Goga 11. et. II., ajtó 5. (70)

MODERN kombinált konyhaberendezés, festett félháló, sezlónok eladók. Str. Clemenceau 4. Tüzoltók mellett. (78)

ELADÓK dunyhák, párnák, vaságy, C. Motilor 95. (P 720)

RÁDIÓ 2 plusz 1, Standard, 1 mély gyermek kocsis sürgősen eladó. Str. Regalá 5-a. (P721)

HASZNÁLT ruhákat, télikabátokat vesztünk. Dus választékban eladunk. Hívásra házhoz megyünk. P. Unirii 18. (P722)

JÓKARBAN levő varrógépet keresek bérbe. Albert Ilonka, Str. Neculcea 8. (P733)

ELADÓ szép kivitelű modern díófa háló szobák és kombinált szekrények, asztalnál a Diana fürdő udvarán, bejárat a Str. Goga-n. (9490)

ALLÁST KERES

DIPLOMÁS szülésznő 20 évi gyakorlattal, jó bizonyítvánnyal szanatóriumba, vagy kórházba állást keres. Cal. Reg. Ferdinand 4. (9966)

KERESSEK házvezetőnői állást egy pár idős család mellé. Cim: Str. Sincal 18., szuterin. (56)

ÓVADÉKKAL rendelkező, inkasszói állást keres. Cim a kiadóban. (34)

BUCURESTII prakszissal németzüics azonnali állást keres. Vidékre is „Komoly“ jellegére. (44)

SZERÉNY jövedelmezésű állást keres fiatal, gimnáziumot végzett román leány. Metesan, Str. Memoranduliu 10., IV. em. (48)

ALLÁST KAPHAT

VASÜNTÖKET (connerthez) felvesszünk Uzinele de Fier S. A. Cluj. (T1289)

SZEMFELSZEDÉSBEN és javításban gyakorlott munkásokat felvesszünk. Kiadunk javító munkákat. Sport kötöttáru-gyár, Str. Closca 8. (T1306)

SUCHE intelligentes deutsches Frauen mit rumaenische Sprachkenntnis als Eigeherin zu 2 Kinder. Adresse: Stössel Ludovic, Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 21. (T1312)

EGY foltzó szabó kerestetik azonnalra, állandó munkára. P. M. Viteazul 16., Roóz. (30)

KIFUTÓFIUT keresek. Értekezni a Matia uccában levő „Consumul Funcționariilor“-ban. (54)

KIFUTÓFIUT, vagy szolgát, ki nagyon jól biciklizik felveszek. Papirraktár, Str. Consiliului Național 10. földszint udvarban. (Ovár.) (55)

TANULÓT felvesz címfestészet. Str. Baiba Novac 8. (59)

FELNAPRA keresek bejáró-takarítónőt. Str. Calvin 1-b. (66)

KÉZIKÖTŐLEÁNYT azonnalra keresek. Cim a kiadóban. (67)

JEGYSZEDŐLEÁNY kerestetik a Royal mozgóba. Jártások előnyben. (T1325)

ITALHORDÁSHOZ embert keresek. Fix fizetésre és jutalékra. 8000 lej kaució szük séges. Jövedelem havi 2000-3000 lej. Fűsze reszeknél és venjéglőknél bevezetett előnyben. Cim a kiadóban. (T1323)

ÜGYES mozgású zsidó alkalmazok kiszolgáláshoz és egyéb munkálatok végzésére. Jártással bíró előnyben. „Carmel“ ort. kóser étterem és büffé, Cal. Reg. Ferdinand 33. (72)

JÓALAKU kiszolgáló kisasszonyt, ki az eladásban gyakorlattal bír, perfekt román nyelv tudással felvétetik. Noi konfekció. Szakmában jártas előnyben. Fülöp Catalina, magazin de Confectie de dame Cluj, C. Reg. Ferdinand 25. (73)

EGY kiszolgáló kisleányt keresünk. Cim: Cal. Reg. Ferdinand 63. (74)

GYAKORLOTT szabást keresek férfi konfekcióhoz Wurcel, Cal. Reg. Ferdinand 14 szám. (77)

ANGOL női szabómunkást keresek ön állóat Wurcel, Cal. Reg. Ferdinand 14. (76)

EGY kifizetőfiut és kiszolgáló leányt rövidárúszakmában jártast keres „Star“ C. Marechal Foch 1. (P723)

EGY mindenes szakácsnőt keresek, aki önállóan főz. Dr. Barta, Cal. Reg. Ferdinand 3. (P727)

ÜGYES kifizetőfiut felvesz Róth cipész. Str. Memoranduliu 9. (P732)

BEJÁRÓNÓ egész napra felvétetik cukrászdába. P. Stefan cel Mare 2. (80)

KÜLÖNFÉLEK

TÜZIFA mindenrendű, olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (9941)

ANGOL nyelvtanítás. Könnyed módszerrel. Cim a Novában Str. Memoranduliu. (P687)

KERESKEDŐK, vállalatok szakszerű könyvvezetését az új pénzügyi rendelkezések alapján, méltányos árban vállalja nyugdíjazás alatt levő pénzügyi tisztviselő. „Expert contabil“ jellegére a kiadóba. (9843)

HA nem fél az igazságtól, keressen fel, megmondok Önnek mindent. Myriam, miniszterileg engedélyezett grafológusnő. Str. Baritiu 28-b. (8375)

KERESSET cikket gyártó jól jövedelmező vállalathoz közreműködő társat, 200.000 lejjel keresek. Jelige: „Biztos jövedelem.“ (T 1309)

2,200.000 leivel építkezéshez társat keresek. Cim: Mathé, Cluj, Str. Baritiu 12. (37)

HÁZHOZ megyek fehéreműt varrni és javítani. Ugyanott komoly nő kis családnál állást keres. Str. Petrovici 6., Sósne. (57)

NÖSTENY farkaskutyát találtam láncal. Igazolt tulajdonosa átveheti Str. Radulescu 26. este 7-8-ig. (38)

TÁRSANAK keresek egy jó munkás cipészt. Cim a kiadóban. (45)

EGY olcsó szoba, konyha, villany-vizzel ellátva kiadó. Str. Horea 6. (26)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ egy szép üres szoba oszlop-kályhával. Ugyanott keresek egy jókarban levő hálósoba berendezést. Str. Neagră 19 (9898)

KIADÓ szoba, konyha, speiz, veranda. Str. Sub Deal 55. (9930)

NAPOS butornélküli felszuterin szoba kiadó. Str. Matei Basarab 7. Értekezhetni földszinten. (27)

KÉT szoba, konyha, kamara okt. 1-re kiadó. Cal. Traian 55. (9969)

KIADÓ komplett garzonlakás egy, vagy két személy részére. Str. Elisabeta 38-a. (9982)

Szörmét
bizalommal MANDELBAUM szűcsnél
Cal. Regele Ferdinand 20. kap. alatt
vásároljon. Átalakítások, javítások
szézenelőttől olcsó árban.

KIADÓ szoba, konyha, speisz és pince okt. 1-re. Str. Radulescu 27. (62)

BUCURESTIBEN foglalkozással bíró uri leány, vagy asszony külön összkomfortos szobát kaphat abszolút uri háznál. Cim a kiadóban. (V41)

NAGY szoba, konyha, speisz, mellék helyiségekkel 15-re 850 lejért kiadó. Str. Cer năuți 21. (58)

BUTOROZOTT szoba, terasszal kiadó. Str. Rosetti 10. (9851)

KIADÓ két szobás, komfortos új lakás külön udvar. Cal. Traian 5. (64)

CSINOS parkettes butorozott szoba kerti lakásban előszoba- és fürdőszobával azonnal kiadó. Str. Grecianu 19. (T1324)

GARZONLAKÁS szoba, elő, fürdőszoba kiadó. Str. Berde 3. (69)

KERESSEK egy jobb kisleányt lakótársnőnek. Elekes Kató, Str. Xenopol 15 sz. (75)

KIADÓ nem különbejáratu butorozott szoba. Intelligens, szolid fiatal embernek. Str. Gen. Poetas 2. (79)

HÁROM parcellás telek 1 szobával kiadó. Cim: Str. Xenopol 9., első ajtó. (P726)

KIADÓ egy szoba, konyha azonnalra. Str. Căramidarilor 46-a. (P728)

SZÉP szoba, konyha, speizos laká kiadó okt. 15-re. Ért.: Dr. Jónásnál, Cal. Victoriei 25 sz. (P729)

KIADÓ központhoz közel fekvő villában 2 szoba, konyha, fürdőszobás lakás október 1-re. Érdeklődni lehet: Friedmann, Cal. Motilor 38. (P730)

LAKÁST KERES

EGY szoba, konyha, kamara, cseléd-, fürdőszobás lakást a város belterületén keresek nov. 1-re. Cim a kiadóban. (P686)

KÉTSZOBÁS teljes komfortos lakás kerestetik október vagy november 1-ére. Érdeklődni a Transylvania Banknál. (9503)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: A veszedelmes asszony. Fősz.: Bette Davies, Hollywood legkiválóbb művésznője. Partnerei: Henry Fonda és Georg Brent.

EDISON MOZGÓ: I. A nyilvánosság kizárása. Fősz.: Olga Tschehova és Ivan Petrovics. II. A cárnó otthona. III. Új hiradó. Jön: A sivatag fia és Buffalo Bill.

MUNKÁS MOZGÓ: I. Halálsugar Bűnügyi filmdráma. Román, magyar felirat. Fősz.: Willey Post és Talla Birel. II. A szerep. Fősz.: Igo Sym és Walter Jason, Hans Junkermann. III. Hiradó. Szombaton, szept. 24-én nincs előadás.

ROYAL MOZGÓ: Arizonai tigris. Fősz.: Wallace Beery és Virginia Bruce. Számozott helyek. Előadások kezdete 3.20, 5.20, 7.20 és 9.20. Szombaton és vasárnap d. u. 2 órakor matiné: „Senki gyermeke“ és Miki Maus. Lei 7 és 12 plusz 5.

SELECT MOZGÓ: A fegyensziget titka. Fősz.: Ann Sheridan, John Litel.

THALIA MOZGÓ: Premier műsor: I. Az orkán. Fősz.: Oszkár Homolka, Frances Farmer. II. A mult keresztje. Fősz.: Gladys George, Donald Cook. Hétfőtől: Luis Pasteur élete Paul Muni val.

URANIA MOZGÓ: Te meg én. Dráma. fősz.: Silvia Sidney és Georg Raft.

— Tarzán válik. Uddjiból (Tanganyika) jelentik: Megdöbbenéssel értesültek azok a tanganyikai négek, akik nemrégén részt vettek egy amerikai filmvállalat afrikai munkáiban, hogy Lupe Velez, a híres táncosnő, uszobajnoknő és Tarzán dzsungel-felesége válik Tarzántól, igazi nevén Jonny Weissmüller filmszínészttől. A két főszereplőre nagyon jól emlékeznek Tanganyikában, hiszen úgy Tarzán, mint a bájos fekete mexikói leány olyan tetteket vittek véghez ott, hogy azon még a legügyesebb benszülöttek is elcsodálkoztak. Nem tudják elfelejteni Weissmüller és Velez uszoprodukción és a szédítő magasan való légtornászásukat az indák segítségével. A házaspár immár negyedszer került ügyvéd elé. Háromszor kibékültek, de most úgy hírlik, ez nem sikerül. Ha tényleg bekövetkezne a válás, mindketten ott akarják hagyni a filmpályát és Afrikában akarnak megtelepedni. Talán a dzsungelben ismét megszeretik egymást.

Hírek

NAPTÁR. 1938. Szeptember 20. Kedd.
Róm. kat.: Euszták. Prot.: Friederike. Ort.: Sf. Mart. Eustatju. Izr.: 24. Elul.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 350, félévre 280, negyedévre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

TELITALÁLAT

— Annyi közmondást ismerek, hogy minden emberre tudok egyet, ami pontosan ráillik.

— Hm... hát mi lenne az a közmondás, ami például rám illik?

— Akinek az Isten hivatalát adott, ad hozzá eszet is.

— De hiszen nekem nincs semmiféle hivatalom.

— Na látja... ez az...

AZ AGGODALOM

— Brühühü... — zokog a négyéves Jancsika — én nem akarok elmenni az új lakásba, karácsonykor az angyal itt fog keresni s a karácsonyfát itt hagyja majd a házmester gyerekének...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 17-én, szombaton reggeltől szeptember 24-én szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Biró, Unirii-tér; Apostol, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Gen. Marchal Foch; Holicska, Moșilor-ut és Eminescu ucca sarok

— Időjárásjelentés. A bucarestii időjárás-kutató intézet jelentése szerint várható idő a következő 24 órára: Élénkítő légáramlás némi hőemelkedéssel. Éjszaka erős lehülés.

— JÓ ÉS OLCÓ BŐRT ÉS TALPAT Kozák börtületben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

Lakásának díszítésére a legszebb kivikivitelű

BLONDEL-KERETEK

képeknek, goblennek és kézimunkának a legolcsóbb áron

SOMLYAI utódánál

Str. I. Maniu 7.

— Királyi szentesítést nyert a belső szolgálat ellenőrzésének szabályzata. Bucarestből jelentik: II. Károly király Ófelsége szentesítette a belső szolgálat legfőbb ellenőrzéséről szóló szabályzatot

— Kik a tagjai a kolozsvári és aradi érettségi bizottságoknak? Bucarestből jelentik: A nemzetnevelésügyi minisztérium a következő kereskedelmi érettségiző bizottságokat nevezte ki Erdélyben: Arad: Elnök: I. Gârbaeca egyetemi tanár, könyvelés: Rusu Ioan Bucaresti, román nyelv: Urheanu Elena Szeben, francia: Popescu Elena Bucaresti földrajz-történelem-Constanta Ionescu Bucaresti, áru-tan: Emil Mihail Temesvár, számtan: Mateescu Kolozsvár. Kolozsvár: Elnök: Eugen Anghelescu egyetemi tanár, áru-tan, Săulescu Eliza Bucaresti, román nyelv: Tudoran Clementa Braila, francia: Popescu Spineni Bucaresti történelem-földrajz: Popescu-Voltesti aszony Kolozsvár, könyvelés: Grirogé Ion Ploesti, számtan: Cintaru C. Temesvár, közgazdasági jog: Ugy a kereskedelmi, mint a teoretikus érettségi vizsgálatok szept. 20-án veszik kezdetüket.

— A kolozsvári ref. kollégium elemi iskolájában szeptember 20-án kezdődnek az előadások. A református kollégium elemi iskolájában szeptember hó 20-án, reggel fél 9 órakor kell jelentkezni a beiratkozott tanulóknak.

— KI HELYETTESITI A GENFBÉ UTAZOTT DRAGOMIR SILVIU KISEBBSÉGI FŐKORMÁNYBIZTOST? Bucarestből jelentik: Ion Brosut, a külügyminisztériumhoz beosztott meghatalmazott minisztert és a miniszterelnökségi kabinet igazgatóját a kisebbségi főkörmánybiztossághoz delegálták a folyó ügyek elintézésére, mindaddig, amíg Silviu Dragomir professzor, kisebbségi főkörmánybiztos Genfből visszatér.

— Bizonytalan határidőig meghosszabbították a szeptember 30-án lejárt román-német kereskedelmi egyezményt. Bucarestből jelentik: A folyó évi szeptember 30-án lejárt Németország és Románia jelenleg érvényben lévő kereskedelmi szerződése. A két érdekelt állam kormánya most új határozott, hogy addig is, amíg az új tárgyalások lefolytatása céljából a német szakbizottság megérkezik a román fővárosba és az új kereskedelmi egyezmény megkötéséig, a régi kereskedelmi egyezmény hatályát meg nem határozott időre meghosszabbítják.

— Meghalt özv. Páter Béláné. Némreg helyezették örök nyugalomra Erdély kulturközönségnek részvéte mellett dr. Páter Bélát, a kiváló tudóst, a Gazdasági Akadémia egykori derék igazgatóját most özv. Páter Béláné követte férjét a halálba. Az elhunyt nagyszony éppen úgy, mint férje, városunk minden jótékonyossági mozgalmában vezető szerepet játszott. Egyike volt azoknak, akik a közérdeket önzetlen szeretettel és kiváló munkássággal szolgálták. Temeztése nagy részvét mellett hétfőn délután 4 órakor lesz a temető halottas kápolnájából.

Győződjön meg,

hogy új bundákban, gallérozásban és átalakításban még mindig

BIXENSPANNER

szőrmeszalónja

vezet. Calea Regele Ferdinand 3. udvarban.

— HARMINCÉVES ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ. Akik a kolozsvári unitárius kollégiumban végeztek az 1908. évben, 30 éves érettségi találkozót tartanak a jelen évi október 1-én délben a főgimnázium egyik termében. Dr. Kiss Elek dekan.

— Két tolvajnot együttesen 3000 évre tiltottak ki Párisból. Párisból jelentik: A rendőrség letartóztatott két tolvajnot, aki az üzletekben árut lopkodott. Hasonló bűncselekmény miatt már 72-szer voltak büntetve, az egyiket összesen 1200 évre, a másikat 1800 évre tiltották ki Franciaország területéről. A két tolvajnot együttesen tehát 3000 évi kitiltással sújtották, ami valószínűleg rekordot jelent a kitiltások történetében.

— Nyomtalanul eltűnt három iskolai tanuló. Titokzatos módon tűnt el a városból három iskolás gyermek. Senac Viorica, Motoc Ioan és Motoc Maria iskolás gyermekek szülei a reggel megjelentek a rendőrkveszturán és elpanaszolták, hogy gyermekeik tegnap délután egyszerre indultak el hazulról és többé nem tértek haza Minthogy Senac Vioricánál nagyobb összeg volt, az a feltevés alakult ki, hogy a gyermekek valami meg gondolatban kalandba keveredtek. A rendőrség tüzetes nyomozást indított a nyomtalanul eltűnt iskolás gyermekek tartózkodási helyének megállapítására.

— Kifosztották egy kolozsvári orvos rendelőjét. Dr. Sonnewirth Ferdinand Regina Maria-ucca 9. szám alatt lakó orvos ma reggel bejelentette az ügyeletes rendőrtisztnek, hogy tegnap délután 3 és 5 óra között ismeretlen tettesek behatoltak rendelőjébe és onnan 32.600 lej készpénzt vittek el Ugyancsak mára virradólag jelentette be Cadar Martin Apahidán szolgálatot teljesítő vasutas, hogy az egyik éjszakai mulatóban, hol több ismerőseivel és barátjával iddógált, kilopták a zsebéből 2200 lej értékű zseboráját arany töltőtollat és a kalapját. A rendőrség bünyügyi osztálya mindkét vakmerő lopás ügyében széleskörű nyomozást vezetett be a tolvajok kézrekerítésére.

— Az Iparos Egylet menházának üzemére és aggok ellátására pályázatot hirdet október hó 17-iki lejáratával, pályázati feltételek az egylet irodájában megtekinthetők hivatalos órák alatt.

— Állásokat követik a Magánalkalmazottak Szakszervezete. A kolozsvári Magánalkalmazottak Szakszervezetének állástközvetítő osztálya kéri az összes kolozsvári állástalan magántisztviselőket és kereskedelmi alkalmazottakat, hogy elküldjék érdekükben sürgősen jelentkezzenek délutánként 5 és 7 óra között Str. Nic. Iorga 16. szám alatt a közvetítési irodában.

— Társasutazást rendez a Rapid autóbusz Szindikátus a Románia-Németország futballmérkőzésre. A Rapid autóbusz Szindikátus szeptember 25-én gépkocsi-kirándulást rendez a fővárosban megtartandó Románia-Németország válogatott labdarugó mérkőzésre. A viteldij 700 lej. Jelentkezni lehet a társaság Cal. Regele Carol II. 119. sz. alatti helyiségében, vagy a Főtéren, az autóbussz-megállónál levő tőzsdében, Telefonszám: 30-29.

— Lábíkrájában 26 évig hordta a puszkagolyót. Sydneyből jelentik: Jack Zanthis mittagoni (Uj Déli Wales) lakos súlyos lábfejében szenved. A sydney-i kórházban röntgenvizsgálattal megállapították, hogy lábíkrájában puszkagolyó van. Csak ekkor jutott Zanthis eszébe, hogy 1912-ben, midőn a görög hadseregben harcolt Törökország ellen, megsebesült. A golyót sikeres műtétrel távolították el 26 éves rejtékhelyéről.

— Kolozsváron fogták el a temesvári Notre Dame iskola betörőjét. Kijűnő fogást eszközöltek a rendőrség bünyügyi osztályának detektívjei. Tegnap reggelre virradólag szűkebbkörű razzia során az egyik helybeli lebujaiban elfogták Halper Jenő temesvári származású veszedelmes betörőt. Halper kihallgatása során bevallotta, hogy néhány nappal ezelőtt betört a temesvári Notre Dame leányintézetnek irodájába, ahonnan 82 ezer lej készpénzt vitt el. Az ellopott összegben egyik büntetésével — akinek a nevét a további nyomozás érdekében nem hozzák nyilvánosságra — osztozkodott, majd több nagyjértékű ruhát, cipőt és rövidmaru vásárt magának. A többi megmaradt pénzből nagyméretű mulatságokat rendezett Kihallgatásának befejezése után a vakmerő és rovtomultu kasszafurót átadják a temesvári ügyészségnek.

— Botrányt rendezett az ittas cipész. Óriási éjszakai közbotrányt rögtönzött ittas állapotban egy helybeli iparos az egyik éjszakai mulatóhelyen. Lengyel Károly Rudeanu-ucca 36. szám alatti fiatal cipészeged tegnap éjszaka Oláh Gizella és Rust Eteleka Cernauti-ut 35. szám alatt lakó leányának társaságában betört az egyik Mihai Viteazul-téri korcsmába, ahol nagyobb mennyiségű szeszest italt fogyasztottak. Amikor fizetésre került volna sor, az erősen beszeszelt állapotban levő cipész állítólag nem akarta kifizetni a kétszáz és egy-néhány lejes számlát. Végül is Oláh Gizella egyenlített ki az összeget és egyúttal arra szólította fel a férfit, hogy hagyja el az asztalukat. Lengyel Károlyt is ült egy közeli asztalhoz és sértegetni kezdte a nőket. A szóváltás hevében a magáról meglepedezett férfi kezébe kapott egy súlyos sórtartót, amellyel — a rendőrségen felvett jegyzőkönyv szerint — fejbevágtá Rust Etelekát, aki véresen távozott és a Lengyel szanatóriumban részesítették első segélyben. A garázdálkodó cipész a közönséges őrszolgálatot teljesítő rendőr előállítására a központi rendőrségre, ahol megkezdődtek a kihallgatások. Ennek során Lengyel azt vallotta, hogy semmire sem emlékszik. Az eljárás azonban megindult ellene.

— Bucarestibe érkezett a francia repülés büszkesége. Tegnap este a fővárosba érkezett René Fonque, a híres francia repülő, aki különleges megbízatással érkezett ide és aki jelenleg a francia gyarmati aviatika főparancsnoka. Fonque a világháborúban 1918. május 19-én hősi harc után egymaga hat repülőgépet lőtt le és az egész világháború folyamán 126 ellenséges repülőgépet kényszerített megadásra.

A kék gyémánt átka

(NEWYORK.) Hatvankilenc éves korában nagy szegénységben meghalt a 90-es évek ünnepeit primadonnája, a valamikor gyönyörű May Yohe akinek éveken át a birtokában volt a legendás Hope-gyémánt, amely a babona szerint minden tulajdonosra szerencsétlenséget hoz.

Merő véletlenség, hogy May Yohe bőszenesznő lett. Egyszer egy templomi kórusban énekelt és akkor felfedezték, hogy nagyon szép a hangja. Már egészen fiatalon fellépett és Amerikába olyan nagy volt a sikere, hogy Londonba szerződötték, ahol valóságos extázisban ünnepezték a szép amerikai lányt.

Számos udvarlója volt, közülük lord Francis Hope-ot — a jelenlegi newcast-lei herceget választotta. Lord Francis Hope ajándékozta neki eljegyzésük napján a zafiré, 43 karátos gyémántot melyről a legenda azt hirdeti, hogy minden tulajdonosára balszerencsét hozott.

A kék gyémánt először egy burmai bálvány szeme volt de egy vakmerő kalandor elrabolta. Állítólag a templom papjai akkor megátkozták mindenkit, akinek a birtokába kerül a páratlan tüzű drágakő. Azóta a Hope-gyémánt legkülönbözőbb tulajdonosokra hozta balszerencsét. Mária Antoinette, a gyémánt tulajdonosa tudvalevőleg a guillotinen végezte életét, Abdul Hamid szultán pedig, mint tudjuk, detronizálták.

May Yohe szintén a végzetes drágakőnek tulajdonítja azt, hogy annyi csapárta életében. Lord Francis Hope elvált tőle, mert a szép színésznő — 1899-ben Amerikában megismerkedett Putnam B. Strong kapitánnyal, Newyork akkor polgármesterének a fiával, Strong kapitány volt akkor az amerikai hadsereg legdélecebb tisztje és a csinos fiatal tiszt megszóktette a lord feleségét. A szerelmesek Japánba utaztak és ott várta be, míg az angol bíróság törvényesen is elválasztja a házastársakat egymástól. A külföldi tartózkodás nagyon sok pénzbe került azonban és May Yohe ekkor adta el a kék gyémántot.

Amerikába hazatérve néhány évig együtt maradt még a szerelmes pár és Strong kapitány feleségül is vette az ünnepeit primadonnát. Házasságuk nem bizonyult boldognak: csakhamar elváltak és ekkor Smuts kapitány, Smuts bur tábornok unokaöccse vette feleségül May Yohe-t.

Ez a házasság is szerencsétlenül végződött és a hajdani ünnepeit primadonna, akinek óriási vagyonok feküdtek a lábai előtt, nagy nyomorba jutott. Megpróbálkozott mindennel: először egy harmadrangú varietében lépett fel, ahol naponta háromszor kellett szerepelnie, azután egy farmra szerződött, mintha kácsnő, később portás lett a távol Északon egy fetelepen végül pedig pincérvő volt egy klubban, amelynek csupa bohém volt a látogatója.

A félelmetes hírű Hope-gyémánt közben Mrs Evelyn McLean birtokába került. A milliommónőre is csak szerencsétlenséget hozott, mert férje rövidesen elvált tőle, egyetlen fiát pedig személtárára gázolta halálra egy autó.

May Yohe tavaly boldog volt, amikor hetj 15 dolláros szellemi szükségmunkát kapott és most már olyan gazdagnak érezte magát megint, mint amikor még a 150.000 dollárra becsült kék gyémánt urnöve volt.

Szivrohama ölte meg az egykor ünnepeit primadonnát szerény kis szobácskájában, ágya fölött ott függött egyetlen emlék: egy bekeretezett fénykép, amely egy szakállas férfit ábrázolt. Alatta a dedikáció: „May“-nek 1898. A fényképet VII. Edvárd király dedikálta a szép színésznőnek akkor, amikor még velszi herceg volt.

— Ki lopta el a kereskedő aranyóráját? Weintraub István Traian-uton lakó kereskedő bejelentette a IX. ker. rendőrségen, hogy szombaton délután ismeretlen tettes ellopta lakásáról 3500 lej értékű aranyóráját.

Királyi rendelet a nők mozgósíthatóságáról

(BUCURESTI.) II. Károly király Öfelsége szeptember 17-én, szombaton kétszakaszos rendeleti törvényt szentesített, amely háboru esetén a nőkre is kiterjeszti a kötelező katonai szolgálatot.

A rendeleti törvény meghozatalára a minisztertanács tett előterjesztést az Uralkodónak. A minisztertanács előterjesztésében hivatkozott a román alkotmányra, amely kimondja, hogy háboru esetén nincs különbség férfi és nő között s ezért kérte Öfelsége szentesítését a nők katonai szolgálatát elrendelő rendeleti törvényhez.

A rendeleti törvény első szakasza értelmében háboru esetén az összes nők kötelesek a hazának szolgálatot teljesíteni. Ebből a célból a nők egyénileg, vagy csoportok szerint mozgósíthatók olyan szolgálatra, amelyekre alkalmasak. A rendeleti törvény második szakasza az új törvény gyakorlati alkalmazásának módozatait külön szabályzattal állapítja meg.

A vonatkozó rendeleti törvényt II. Károly király Öfelsége, Miron Cristea patriárka-miniszterelnök, Argheseanu tábornok, nemzetvédelmi miniszter és Iamandi Victor igazságügyminiszter írták alá.

A minisztertanács előterjesztés hivatkozik arra, hogy ma, amikor az egész világon a nők emancipálásának gondolata és eszméje tért nyert és a nők a közélet minden terén tevékenységi kört igényelnek a maguk részére is, helyénvalónak találta és a haza érdekében valóban a romániai nők mozgósításának elrendelését. A minisztertanács az Uralkodóhoz intézett előterjesztésében annak a reményének ad kifejezést, hogy a nők mozgósításának és kötelező katonai szolgálatának bevezetését az igazság szellemének érvényesülését jelenti, társadalmi szempontból is nagyjelentőségű, de nemzetvédelmi szempontból is igen fontos, mert új és értékes erőket von be a haza megvédésének nemesség szolgálatába, az esetleges háboru esetén.

LEGUJABB SPORT

Politikai szenzáció a mérőnői nemzetközi teniszeversenyen

(MERAN.) A most folyó nemzetközi teniszeversenyeknek politikai szenzációja van. Menzel, a világhírű szudéta német játékos, akinek a versenyek férfi páros számában a cseh Csejnérral kellett volna kiállni Csehszlovákia képviselőjeként, visszalépett. Kijelentette, hogy a mai naptól kezdve nem csehszlovák állampolgár. Szudétanémet és mint ilyen, nem hajlandó Csehszlovákia színeiben versenyezni.

Görögország nyerte a Balkán-játékok pontversenyét

(BELGRÁD.) A Balkán-játékok befejeződtek. A háromnapos versenyben Görögország 125 pontot szerzett. 2. Jugoszlávia 114.5 pont. 3. Románia 58 pont. 4. Törökország 28.5 pont. 5. Albánia 4 pont. Az utolsó nap részletei hiányzanak távirati jelentésünkből.

PETROZSÉNYI: Jiul—Vulturii 3:1 (1:0). B-liga mérkőzés.

— Köszönetnyilvánítás. Ezután mondunk hálás köszönetet a „Törekvés” dal együtletnek és mindazoknak, akik felejtethetetlen jó anyáknak és nagymamáknak temetésén fájdalmaikat enyhíteni igyekeztek. A Vigh család.

— Dr. Grünwald Ernő v. egyetemi gvermeklinikai tanársegéd, külföldi tanulmányutjáról hazatérkezett és ismét rendel. Str. Vlăhuță 3. Röntgen quaz kezelés.

Teljes az egyetértés Chamberlain és Daladier között

Ma mégis visszatértek Párisba a francia államférfiak - Rövidesen összehívják a négyhatalmi értekezletet

(LONDON.) A francia és angol kormányférfiak harmadik tanácskozása vasárnap este az éjjeli órákban ért véget. A tanácskozásról a következő hivatalos jelentést adták ki:

— A két ország miniszterei meg tárgyalták az európai helyzet minden kérdéséről és teljes egyetértéssel leszögezték, hogy a csehszlovákiai kérdést békés uton kell megoldani. Csak ezután kerülhet sor az általános politikai helyzet kérdéseinek megoldására az egyetemes európai béke érdekében.

CSAK RATIFIKÁLÁS UTÁN

(LONDON.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a londoni minisztertanács határozatait csak azután közlik hivatalosan a cseh kormánnyal, miután francia és angol részről is a Londonban megtartott közös tanácskozásokon hozott határozatokat ratifikálták.

EGYHANGU HATÁROZAT

(PÁRIS.) Az angol és a francia kormányférfiak teljes egyhangúsággal fogadták el a csehszlovákiai kérdés megoldására közösen kidolgozott tervezetet. Daladier francia miniszterelnök éppen erre való tekintettel nem megy el Chamberlain angol miniszterelnök és Hitler birodalmi vezér és kancellár második gadesbergi találkozójára.

NÉPSZAVAZÁS NÉLKÜL...

(LONDON.) Kiszivárgott hírek szerint az angol és a francia kormányférfiak részéről kidolgozott megoldási terv szerint Csehszlovákiának azokat a területeit, amelyeken túlnyomó többségben szudétanémetek laknak, népszavazás nélkül csatolnák át Németországhoz, viszont ennek ellenében Angliának és Franciaországnak közösen jó állásúnak Csehszlovákia új területi határaiért. Angol körökben azért ellenzik a szudétanémet területeken a népszavazás elrendelését, mert ebben az esetben a lengyel és a magyar kisebbségek is követelhetnék az önrendelkezési jog érvényesítését.

LENGYELORSZÁG A MAGA KISEBBSÉGEI MÖGÖTT

(VARSÓ.) (Lengyel távirati iroda.) A lengyel sajtó hasznos cikkeket követheti, hogy csehszlovákiai kisebbségei számára a tökéletes önrendelkezési jog alkalmazassék, mert ez a Gazetta Polska szerint az európai béke egyik elengedhetetlen feltétele. E mögött a kívánság mögött — írja a lap — ott áll egységesen és határozottan az egész lengyel nemzet, amely nem hajlandó ígérettel beérni többé. Hasonlóképpen írnak a többi lapok is, amelyek megemlítik, hogy ugyanez az álláspontja a magyarságnak is, tehát Varsó és Budapest egy vonalon haladnak a maradék-

— Megtalálták az „elveszett paradicsomot.” E. W. Berry tanár az amerikai Hopkins-egyetem geológusa, jelentette az amerikai geológiai társulatnak, hogy Patagóniában megtalálta az „elveszett paradicsom”-ot, amelyet az ásatások tanúsága szerint elemi erejű tűzhányókiterések lávaóceánja temetett el 25 millió évvel ezelőtt. Berry a vulkáni hamu alatt 93 olyan megkövesedett növény, fa és páfrány maradványát találta, amelyeket a tudomány eddig nem ismert. A kutatásokat nemsokára folytatja abban a reményben, hogy az elveszett paradicsom lakosságának és állatvilágának nyomára akadhat.

talán önrendelkezési jog alkalmazásának kieszközölése érdekében.

KENNEDY CHAMBERLAIN NÁL

(LONDON.) (Reuter.) Kennedyt, az Egyesült Államok londoni nagykövetét tegnap előtt este kihallgatáson fogadta Chamberlain miniszterelnök és ismertette vele a minisztertanács végleges határozatát, amelyet az U. S. A. követ azonnal továbbított kábeltelefon útján Washingtonnak. Ugyanakkor Malcolm Macdonald gyarmatügyi miniszter fogadta a Dominiumok londoni megbí-

zottaikat és ismertette velük a brit kormány álláspontját a csehszlovákiai kérdéssel kapcsolatban.

A NÉMET SAJTÓ SZERINT SZÓ SEM LEHET TÖBBÉ MEGEGYEZÉSRŐL

(BERLIN.) (DNB) A német lapok a Konrad Henlein ellen kibocsájtott közözléssel kapcsolatban azt írják, hogy ezzel az intézkedéssel a tárgyalások sorsa végleg megpecsételődött és szó sem lehet többé egy Berlin—Prága megegyezésről.

Szerdától a Royal slágermozgóban:

SHIRLEY TEMPLE

Az egész világ kedvencének legújabb filmje:

HEIDI

Ma, hétfőn és holnap, kedden utoljára: „Az arizonai tigris.”

A csehszlovákiai helyzet

(PRÁGA.) (Ceteka.) A csehszlovák kormány elrendelte a kivételes állapot életbeléptetését a köztársaság egész területére. A rendelet szerint minden fegyvert és robbanó anyagot azonnal be kell szolgáltatni és minden gyűlékezés tilos.

(KATTOWITZ.) (Lengyel távirati iroda.) A csehszlovák hadügyminisztérium intézkedése folytán a lengyel-csehszlovák határt több ponton lezárták. Ez az intézkedés lengyel politikai körökben élénk feltűnést, a lengyel kisebbségek körében pedig igen nagy izgalmat váltott ki.

(POZSONY.) (SDP iroda.) A pozsonyi csehszlovák állami tisztviselők legnagyobb része menekülésszerűen hagyja el a várost. Olyan nagyszámú átköltözés indult meg, amint az újabb időkben alig lehet példát találni. Tegnap este Pozsonyban már nem lehetett egyetlen ládát sem vásárolni. Nincsenek üres vagonok, mert a különvonatok egész sora indult el Pozsonyból a törénelmi csehországi határok felé.

(UNGVÁR.) (Ceteka.) Az ukrán nemzeti bizottság tegnap ülést tartott, amelyben elhatározta, hogy tovább folytatja küzdelmét a teljes autonómia kivívásáig. Ugyanakkor megállapította, hogy a csehszlovák kormánya, folytatott tárgyalások egyáltalában nem haladnak kielégítő módon előre és ezért az iram fokozására van szükség.

(ASCH.) (SDP iroda.) Konrad Henlein tegnap látogatást tett Falkenauban éppen akkor, amikor az esélet 3 csendőrt temették. Annak ellenére, hogy a helység tele volt katonasággal, sikerült Henleinnek azt észrevétlenül elhagyni.

(ASCH.) (SDP iroda.) A szudétanémet párt intézőbizottsága tegnap ülést tartott, amelyen tiltakozott a párt felosztása ellen, mert szerinte az a csehszlovák állam alkotmánytörvényei értelmében szabálytalan rendelkezés volt és mint ilyen, el nem ismerheti. Az ülés végén a párt intézőbizottsága határozatot hozott, amely szerint a párt magát továbbra is fennállónak tekinti és kiáltványban hívja fel a népet arra, hogy engedelmeskedjék a rádión át közvetített rendelkezéseknek.

(KATTOWITZ.) (Lengyel távirati iroda.) A lengyel kisebbségi csoportok vezetősége ülést tartott, amelynek folyamán kiáltványt szövegezett meg a teljes önrendelkezési jog megadása érdekében. Ugyanakkor mára Kattowitzban és holnapra Teschenben népgyűlést hívott össze.

ECKHARDT DERÜLÁTÓ

(BUDAPEST.) Eckhardt Tibor, a magyar független kiszagdapárt békésmegegyei tagozatának ülésén nagyszabású beszédet mondott. Eckhardt Tibor beszédében annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy nem lesz új háboru. Eckhardt véleménye szerint ugyanis akkor, amikor az Európa sorsát intéző kormányférfiaknak a népek önrendelkezési joga érvényesítésével békés eszköz is áll rendelkezésükre, a legsúlyosabb kérdések megoldására is, esztelenség volna részükről, ha a háborus megoldás eszközehez fordulnának.

MIT MOND A MAGYAR PROPAGANDAÜGYI MINISZTER

(BUDAPEST.) Antal István, magyar propagandaügyi államtitkár Ujfehértón megtartott képviselői beszámolóját, amelyben foglalkozott az európai helyzettel is, annak a reményének adva kifejezést, hogy bizik a súlyos európai kérdések békés megoldási lehetőségében. A magyar nemzet fegyelmetlenül és nyugodt lelkiállapotban várja a fejleményeket, bízva a békében, de ha a kérdések mégis más fordulatot vennének, úgy az ezeréves viharokban megedzett lélekkel néz a jövő eseményei elé is.

(LONDON.) A londoni nagyjelentőségű minisztertanács végeztével Daladier francia miniszterelnök a következő nyilatkozatot adta az újságíróknak:

— Nagyon sajnálom uraim, hogy csak nagyon keveset mondhatok. Nem beszélhetek a hozott és közös egyetértéssel kidolgozott határozatokról, mert Chamberlain miniszterelnöknek adott becsületszavam megakadályoz minden nyilatkozattételben.

(LONDON.) A francia kormánynak a londoni nagyjelentőségű minisztertanács részvett tagjai a hétfői napon repülőgépen utaztak vissza a francia fővárosba. Daladier francia miniszterelnök elutazása előtt közölte Chamberlainnel, hogy ő maga nem megy el Hitler és az angol miniszterelnök második találkozójára, miután teljes mértékben azonosítja magát a közös tanácskozáson lefektetett határozatokkal és megoldási tervzetekkel.

NÉGYHATALMI ÉRTEKEZLET

Londoni politikai körökben egyébként úgy tudják, hogy függetlenül a csehszlovákiai kérdés rendezésétől, amelynek sikerében biznak, rövidesen sor kerül a négyhatalmi értekezlet összehívására, amelyen való részvételre Mussolini már megbízást is adott Ciano grófnak, Olaszország külügyminiszterének.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

BUN DE IMPRIMAT

TESTEDZÉS

Vrattlan bomba a NB-ban:

Csúnyán kikapott az országos bajnok Ripensia Bucurestiben

Sérült kapussal állt ki a temesvári csapat és ez okozta vereségét. -- Könnyen elbánt a Victoria a veszélyesnek hitt Carpatival. -- Feltámadt „poraiból” az AMTE és nagy győzelmet aratott Ploestiben

A nemzeti bajnokság harmadik fordulójának óriási szenzációját a Ripensia katasztrófális veresége jelenti, amelyet a Juventus-tól szenvedett el. A bajnokságot súlyos vereségére egyetlen mentés, hogy sérült kapussal állt ki, amely a Juventus csatárainak kapura tartó lövéseit nem tudta védeni. Nem kevésbé meglepő a Victoria könnyű győzelme a Carpati felett, ugyiszintén a „feltámadt” AMTE eredményes játéka.

Szenzációs bajnokverés Bucurestiben

(BUCURESTI.) Juventus—Ripensia 5:1, 10.000 néző, bíró: Emil Kroner. A bajnokságot súlyos vereségét főleg az okozta, hogy Pavlovics fájós kezzel védett és nem tudta elhárítani a Juventus-csatárok lövés-záporát. Az adott körülmények között a fővárosi csapat megérdemelte a győzelmet, bár az eredmény túlzott. A gólok így estek: I. f. 12 p. Zainescu 1:0, 18 p. Zainescu 2:0, 21 p. Naci 3:0, 22 p. Naci 4:0, 30 p. Zainescu 5:0, 35 p. Mar-

zékkel verték vissza a fővárosiak megmegújuló ostromát és győzelemmel felérő döntelent harcoltak ki. A fővárosiak érték el az első gólt a 24 percben Orza lövéséből. A második féldő 18. percében Klimek egyenlített, sőt a 35. percben Thierjoug vezetéshez is juttattja a temesváriakat, ám egy perc múlva Humis kiegyenlítette a gólarányt.

Otthonában kikapott a Gloria

(ARAD.) Rapid—Gloria 2:0 (2:0). 3000 néző, bíró: Ritter. Igen gyenge néző mérkőzést vívott a két csapat a bajnoki pontokért. A Rapid már az első féldőben eldöntötte a mérkőzés sorsát Auer és Moldoveanu góljaival. Szünet után a Gloria elkeseredett kísérletet tesz az egyenlítésre, de a Rapid tömörülő védelme visszaver minden támadást. Mindkét csapatból a kapusok végeztek nagy munkát.

A Victoria a harmadik helyen

Sp. Studentesc	3	2	1	0	8:	1	5
Rapid	3	2	0	1	7:	1	4
Victoria	3	2	0	1	8:	3	4
Juventus	3	2	0	1	8:	3	4
Venus	3	1	2	0	8:	5	4
Ripensia	3	1	1	1	8:	8	3
Kinizsi	3	1	1	1	8:	9	3
Carpati	3	1	1	1	5:	7	3
UDR	3	1	1	1	3:	5	3
AMTE	3	1	0	2	7:	12	2
Gloria	3	0	1	2	2:	5	1
Tricolor	3	0	0	3	2:	15	0

ku 5:1, II f. 14 p. Naci 6:1, 20 p. Dobay 6:2, 28 p. Oana 7:2.
Összeállítások:
Juventus: Szadovszky — Cotrută, Dragomirescu — Petrescu, Micu, Bran dabura — Oana, Korony, Zainescu, Praszler, Naci.
Ripensia: Pavlovics — Bürger, Chiroiu — Gáll, Kotormány, Lazar — Bindea, Ciolac, Marcu, Schwartz, Dobay.

Nem bírt a Venus a Kinizsi védelmével

(TEMESVÁR.) Venus—Kinizsi 2:2 (1:0) 2000 néző, bíró: Tica Iliescu. A Venus-nak igen kemény dió volt a Kinizsi, amelynek védelmét sehogysen tudta bevenni. A temesváriak nagyszerű ér-

A Soimii atlétái nyerték a kerületi ifjusági bajnokságot

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Károly király-pályán bonyolították le a kerületi ifjusági atlétikai bajnokságokat, amelyek eredményei a következők:

100 m: 1. S. Sulioic Soimii 11.3 mp, 2. Moina Soimii 11.4 mp, 3. L. Sulioic Soimii 11.7 mp.

400 m: 1. L. Sulioic Soimii 55.4 mp, 2. Kulcsár KAC 57.3 mp, 3. Sasu Soimii 58 mp.

800 m: 1. Kiss KAC 2 p 16.1 mp, 2. Bica Soimii 2 p 16.1 mp, 3. Veres KMSC 2 p 16.8 mp.

1500 m: 1. Bibó KAC 4 p 32.2 mp, 2. Kiss KAC 4 p 33.2 mp, 3. Fugulyán KAC 4 p 33.2 mp.

3000 m: 1. Suci Soimii 16 p 26 mp, 2. Fischer KAC 10 p 32 mp, 3. Árkosi KAC 10 p 34 mp.

110 m gát: Br. Bánffy KAC 17 mp, 2. Liszkay KAC 18 mp, 3. Necrelescu Soimii 18.2 mp.

Távolugrás: 1. S. Sulioic Soimii 606 cm, 2. Salamon MSE 598 cm, 3. Moina Soimii 593 cm.

Magasugrás: 1. Czukor KAC 168 cm, 2. Moina Soimii 162 cm, 3. Liszkay KAC 162 cm.

Rudugrás: 1. Rádásan Soimii 300 cm, 2. Czukor KAC 300 cm, 3. br. Bánffy KAC 290 cm.

Diszkoszvetés: 1. Rádásan Soimii 39.30 m, 2. Ciortea Soimii 33.60 m, 3. Sulioic Soimii 32.30 m.

Súlydobás: 1. Rádásan Soimii 12.29

m, 2. Ciortea Soimii 12.09 m, 3. Kriza KAC 11.94 m.
Gerelydobás: 1. Ciortea Soimii 45.76 m, 2. Erdély Soimii 45.69 m, 3. Cucu Soimii 44.02 m.
4x100 m: 1. Soimii 46.4 mp, 2. Soimii B 50 mp, 3. MSE.
Pontversenyben: 1. Soimii 74 pont, 2. KAC 40 pont, 3. MSE 9 pont, 4. KMSC 1 pont.

Főlényes győzelmet aratott a NAC első liga-mecsén

(GYULAFEHÉRVÁR.) NAC—Unirea M. V. 4:0 (1:0). Bíró: Almasan. Gólok: Geczó, Spilmann (2) és Papp.

(NAGYKÁROLY.) Victoria—Török-vés 2:0 (1:0). Bíró: Muntean. Gólok: Jung és Nóti.

(SZATMÁR.) Mures—Olimpia 1:0 (0:0). Bíró: Höhn. Gól: Sikó.

(ARANYOSGYÉRES.) Sodronyipar—HTV 5:0 (2:0). Bíró: dr. Goldner. Gólok: Kiss (2), Felező (2) és Czibula.

(MAROSVÁSÁRHELY.) Monopol—Universitatea 2:2 (1:1). Bíró: Sipos. Gólok: Zöldi és Elekes, illetve: Tăranu (2).

(PISKI.) CFR—Minerul 1:0 (0:0). (NAGYSZEBEN.) Crai Iovan—Soimii 1:0 (0:0).

(CERNAUȚI.) Dragos Vodă—Mihai Viteazul 8:0 (4:0). (CHISINAU.) Sporting—Textila 2:0 (1:0).

(JASI.) DVA—Victoria 3:0 (1:0).

(TIGHINA.) Traian—Jahn 2:2 (2:1) (BUCURESTI.) Macabi—Franco Romană 3:0 (1:0). — Mociornita—Turdu 5:1 (3:0). — Telefon Club—Prahova 2:2 (0:0).

(BRAILA.) Unirea Tricolor—Dacia Unirea 3:1 (2:0).

Kerületi bajnokság

Két pontot rabolt a KMSC a KAC-tól

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) KMSC—KAC 3:0 (1:0). 800 néző, bíró: dr. Russu. A munkáscsapat lelkes és fáradhatatlan játékkal hódította el a bajnoki pontokat a favoritnak tartott KAC-tól, amely lélek nélkül játszott. Gólok: Schneider, Jámbor és Gergely. Összeállítások: KMSC: Chendrean, Dézsi Cseh, Salamon, Fazekas, Orsolya, Schneider, Gergely, Jámbor, Fekete Orosz. — KAC: Morár, Pap, Szabó, Horváth, Csiki, Orosz Tunyoghy, Székely, Vass, Bakos, Siklódi.

Vasöntöde—Napoca 3:1 (2:1). Bíró: Constantinescu. A vasöntők megérdemelten győztek Szász, Gergely és Herbert góljaival. A Napoca gólját dr. Boldur lőtte. Összeállítások: Vasöntöde: Reszling, Bódi, Rusu, Hajós, Szász I., Horváth, Nagy Szász II., Gergely, Herbert, Pajzs — Napoca: Marius, Simon, Bondus, Pünkösdi, Matei, Szász Palocsai I., Suci, dr. Boldur, Palocsai II., Ambrus.

KAC B—CFR B 3:3 (3:0). Gólok: Harag (2) és Ferencz illetve: Morar (2) és Muresan.

Echo B—Victoria B 8:1 (3:0). Gólok: Bindász (3), Morár (3), Bakos és Both, illetve: Zahoranszki.

KAC ifj.—Victoria ifj. 3:3 (3:1). Gólok: Hegedüs (3), illetve: Nagy (2) és Jób.

Vasöntöde—Reuniunea ifj. bajnoki utóbbi meg nem jelenése miatt elmaradt.

KATASZTRÓFÁLIS VERESÉGET SZENVEDETT BUDAPEST CSAPATA ZÁGRÁBBAN. Zágrábból jelentik: Tíz-ezerfőnyi közönség előtt folyt le a Zágráb—Budapest városközi mérkőzés, amelyen a magyar fővárost a közép-csapatokból összeállított együttes képviselte. A mérkőzést a hazai csapat pompás csatárjáték után 6:1 (3:0) arányban nyerte meg. A budapestiek szépen kombináltak, de kapu előtt tehetetlenek voltak.

Kispest—Salgótarján 6:1 (1:1). A magyar nemzeti bajnokság egyetlen mérkőzésén a kispestiek gólzáporral győztek.

NÉMETORSZÁG — LENGYELORSZÁG 4:1 (1:1). Chemnitzben 60 ezer főnyi közönség előtt a német válogatott csapat nagyszerű játékkal győzött a jóképességű lengyelek ellen.

Norvégia—Dácia 1:1. Az északi államok serlegéért folyó mérkőzésen — Oslóban — a norvégek nem bírtak a dánokkal. A mérkőzést 30 ezer ember nézte végig.

Cseinar nyerte a merani teniszversenyt. Meránból jelentik: A nemzetközi teniszverseny férfi egyes döntőjében a cseh Csejnar 9:7, 8:6, 6:2 arányban verte a magyar Szigetit. A női egyes a dán Sperling nyerte, aki 6:2, 6:1 arányban győzött Homm német versenyzőn ellen.

Milanóban válogatóversenyt rendeztek a legjobb olasz atléták részvételével s ennek alapján jelölik ki a magyarok ellen szereplő versenyzőket. Eredmények: Gerelydobás: 1. Drei 61.30 m, 200 m: 1. Gomelli 22.2 mp, súlydobás: 1. Profetti 14.64 m. Olasz rekord! Hármastugrás: 1. Bini 13.97 m, 10.000 m: 1. Lippi 31 p 41.4 mp, 1500 m: 1. Castellini 4 p 02 mp.

Wooderson: 3 perc 48.7 mp! Oslóban, a norvég király előtt lefolyt nemzetközi atlétikai viadalon Wooderson, a hírneves középtávú futó 1500 méteren 3 p 48.7 mp-es pompás idővel győzött és csak kilencetized másodperccel maradt el Lovelock világrekordjától. A többi eredmények is jók: 400 m: Brown 46.9 mp, 100 m: Osendarp 10.6 mp., diszkosz: Kotkas 48.99 m.

Durvasággal ellenszolgált a Sportul Studentesc az UDR főlényét

(BUCURESTI.) UDR—Sp. Studentesc 0:0. Bíró: Huneade. A resicai csapat szenzációsan játszott. Eredményességét a fővárosi diákcsoport azonban durvasággal gátolta meg. Huneade elnézte a Sp. Studentesc durvaságait s ez azt eredményezte, hogy az UDR öt kitűnő játékosát súlyosan megsérült.

A két csapat a következő összeállításban játszott:

UDR: Bugnariu — Fodor, Alaju — Pop, Csipai, Lakatos — Micu, Păcuraru, Popper, Neagrău, Krubl.

Sp. Studentesc: Constantinescu — Duce, Badulescu — Tache, Dragan, Constantinescu II. — Schulder, Mihăilescu, Marinescu, Stefanescu, Popescu.

Bak az első féldőben volt komoly ellentét a Carpati

(KOLOZSVÁR.) Victoria—FC Carpati 5:0 (1:0). 2000 néző, bíró: Husa. A nagybányai csapat csak az első féldőben tudott méltó ellenfele lenni a nagyszerűen feljavult Victorianak. Szünet után azután érthetetlenül összeropant és súlyos vereséggel volt kénytelen hazautazni. Az első gólt Căpusan lőtte a 28. percben. A második féldő 9. percében Căpusan újabb gólt szerzett, majd Szántay 3:0-ra alakítja az eredményt. Változatos játék után Pál bombaszerű gólja jut a nagybányai kapuba (28. p.). Végül Felecan II. a 32 percben beállítja a végeredményt.

Victoria: Bosneac — Cociuban I., Felecan I. — Pál, Pop III., Nistor — Tăranu, Szántay, Martin, Felecan II., Căpusan.

FC Carpati: Hevesi — Ardos, Holzer — Domján, Gidáli, Szerémy II. — Szerémy IV., Telegdi, Szerémy II., Jakabovits, Szőke.

Első bajnoki győzelmét aratta az AMTE Ploestiben

(PLOESTI.) AMTE—Tricolor CFPV 4:0 (1:0). 2500 néző, bíró: Irimescu. Az aradi munkáscsapat végre magáratallt és nívós játékkal, otthonában súlyos vereséget mért a ploestii „mumus”. Az AMTE kiheverte vérvesszeségét, amelyet néhány elsővonalbeli játé-

Olasz bajnokság: Bari—Livorno 2:0, Bologna—Genova 6:2, Ambrosiana—Lazio 1:1, Roma—Milan 1:0, Liguria—Modena 3:2, Luchesse—Juventus 1:0, Torino—Triestina 1:0.

Sonja Henie az élen! Egyik oslói lap „népszavazást” rendelt el annak eldöntésére, hogy ki a legnépszerűbb norvég sportember. A legtöbb szavazatot Sonja Henie, a korcsolyázás sokszoros világbajnokja kapta, 2 Ballangrud (korcsolya) 3. Ruud Birger (si), 4 Hoff (atléta), 5. Juve (futball).

Rádió

KEDD, szeptember 20.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, ráverseny, háztartási és orvosi tanácsadó, hírek. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport és vízállásjelentés. 13.10: Déli harangszó, sporthírek. — 13.25: Déli hangverseny. 14.10: Időjárásjelentés. Rádióhírek. 14.30: Híres énekesek lemezei. 15.20: Lemezek. — 20.02: Előadás. 20.17: Costica Tandin zenekara. 20.15: Előadás. 20.30: Balalajka-zenekar. 21: Rogal skizenekara. 22: Sporthírek. 22.30: Szimfonikus zenekar. 23.45: Operettzene. 23.45: Hírek angol és német nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 13.05: Hangverseny. 13.30: Hírek. — 14.30: Lemezek. 15.35: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója. 17.45: Hírek. 18: Zongorahangverseny. 18.30: Előadás. 19: Cigánzene. 20: Előadás. — 20.20: Rádióhangverseny. 21.30: Előadás hanglemezekkel. 22.10: Hírek. — 22.30: Hangverseny. 24: Hírek német és olasz nyelven. Jazz zene. 1.05: Hírek.

Bécs. 17.30: Hanglemezek. 18: Hangverseny. 19: Vidám zene. 20.30: Hangverseny. 22.15: Hanglemezek. 23.30: Táncczene.

Varsó. 18: Operaáriák. 20: Zongoraverseny. 20.30: Rádióhangverseny. — 23.30: Zongoraverseny.

— Itt a légi kerékpár. Varsóból jelentik: Egy fiatal lengyel feltaláló „légi kerékpárt” szerkesztett. A légi kerékpár tulajdonképpen kis repülőgép, amelynek légszavarját a bennülő pedálok segítségével lábbal hajtja. A repülőgépet a vitorlázógépek módjára indítják el. A feltaláló bemutatta gépét szakköröknek és az első kísérlet teljes sikerrel járt. Az indítás után a légi kerékpár mintegy 10 méter magasságban négy kilométert repült. A feltaláló gépének megszerkesztéséhez a dongókat vette mintául. Reméli, hogy gépének tökéletesítése után még nagyobb eredményeket ér el vele.

— **Gázpincék helyett — tornádó pincék.** Kansas-Cityből jelentik: Az Egyesült Államok déli és keleti részeit az idén is meglepték a tornádók, melyek többszáz emberéletét oltották ki. A tornádó nevű orkánjel rendszerint március—július közti időszakban szokott jelentkezni, mégpedig oly hirtelenül, hogy a szabadban tartózkodó embernek ritkán marad arra ideje, hogy biztos helyre meneküljön. A legmesszebből jövő tornádó is ott van a helyszínen röpké percek alatt, de már előszele is öl és pusztít, házakat dönt, vastag fákat csavar ki. Az egyetlen biztos menedékhely: a tornádópince. Ez nem más, mint a földbeásvott lyuk, melyet azonban vastag cementborítással kell ellátni és úgy kell leföldni, hogy a legnagyobb ráboruló súly se törje be a fejét. A déli államokban most ezt építik gázpincék helyett, tekintettel arra, hogy az ideai tornádók is roppant károkat okoztak és némely áldozataik holttestét máig sem sikerült megtalálni.

— Egy lelkész bravurja. A Hinton tiszteletes Pointe Claire városka (Quebec állam, Kanada) 63 éves lelkésze üzenetet kapott, hogy barátja, R. McMath, a torontói Newmarket templom lelkésze hirtelen megbetegedett, nem tarthatja meg a vasárnapi istentiszteletet és helyettesre van szüksége. Hinton kerékpárra szállt, Torontóba karikázott, három nap alatt megtette az 560 kilométeres utat megtartotta a vasárnapi istentiszteletet és szónoklatot és újra kerékpárra ülve három nap alatt hazaért.

Három rekord dőlt meg a Balkán-játékok második napján

Egyetlen győzelmet sem tudtak kiharcolni a román atléták

(BELGRÁD.) Tízezer főnyi közönség jelenlétében vasárnap folytatódott a Balkán-játékok versenyei. A romániai atléták az elsőnap kezdés után, ezuttal gyengébben szerepeltek. A legjobb teljesítményt Biró, a KAC ki-tünő súlylétája nyújtotta, aki a kalapácsvetésben második helyen végzett. A verseny második napján a következő a sorrend: 1. Jugoszlávia 77.5 pont, 2. Görögország 68 pont, 3. Románia 36 pont 4. Törökország 11.5 pont, 5. Albánia 2 pont.

Részletes eredmények:
200 m: 1. Kling jugoszláv 22.5 mp, 2. Andreadis görög 22.6 mp, 3. Lambra-kis görög 22.6 mp, 4. Dejenariu román 23.2 mp, 5. Iordache román 23.2 mp.

5000 m: 1. Krevs jugoszláv 15 perc 32 mp. Balkán rekord! 2. Nikas görög 15 perc 49.2 mp, 3. Cristea román 16 perc 02.14 mp, 4. Artan török 16 perc 06 mp.

Diszkoszvetés: 1. Syllas görög 49.60 m. Balkán rekord! 2. Klent jugoszláv 46.18 m 3. Floros görög 45.52 m, 4. Havaletz román 43.65 m, 5. Kovacsevics jugoszláv, 6. Borcoman román.

Távolugrás: 1. Lambrakis görög 694 cm, 2. Eleptheradis görög 691 m, 3. Stoichitescu román 681 cm, 4. Nicolici jugoszláv 654 cm.

400 m. gát: 1. Mantikas görög 56 mp, 2. Pletersék jugoszláv 57.3 mp, 3. Ehrlich jugoszláv 57.3 mp, 4. Hagigrigorin görög 58.9 mp 5. Lapusan román 59.5 mp.

Kalapácsvetés. 1. Goici jugoszláv 47.10 m, 2. Biró román 44.57 m, 3. Metropulos görög 42.57 m, 4. Majetici jugoszláv 42.08 m.

Balkán staféta: 1. Jugoszlávia 3 p 25.2 mp. Jugoszláv és Balkán rekord! 2. Görögország, 3. Románia.

Világrekordok a női atlétikával Európa-bajnokságokon

(BÉCS.) Óriási érdeklődés mellett tegnap bonyolították le a női atlétikai Európa-bajnokságokat. A versenyek során Ratjen német versenyzőnő 170 cm-re javította a magasugrás világrekordját. A 80 méteres gátfutásban pedig Testoni olasz döntötte meg a fennálló világrekordot. **Eredmények:**

100 m: 1. Walasiewicz lengyel 11.9 mp, 80 m. gát: 1. Testoni olasz 11.6 mp. Világrekord! Távolugrás: 1. Praetz német 538 cm. Súlydobás: 1. Schröder német 13.29 m. Magasugrás: 1. Ratjen német 170 cm. Világrekord! 2. Csák magyar 164 cm. Magyar rekord! 200 m: 1. Waldasiewicz 23.8 mp 4x100 m: Németország 46.8 mp. Gerelydobás: 1. Gelius német 45.58 m, diszkoszvetés: 1. Mauermeyer német 44.80 m 4x100 m: 1. Németország 46.08 mp. Pontversenyben: 1. Németország 102 pont, 2. Lengyelország, 3. Hollandia, 4. Olaszország, 5. Magyarország.

Fizetésemelés helyett lakbérpótlékot kapnak a zsilvölgyi bányamunkások
Stavri Cunesco munkahelyi vezérigazgató mint döntőbíró orvosolta a zsilvölgyi bányamunkások sérciméit

(BUCURESTI.) A zsilvölgyi bányamunkások és a szénbányák igazgatósága közötti keletkezett ellentétek ügyében a döntőbíró Stavri Cunesco, a munkahelyi minisztérium vezérigazgatójának elnökletével most hozta meg döntését, amely általánosságban kedvező a zsilvölgyi szénbányák munkásaira. A döntőbíró az érdekelt felek álláspontjának és véleményének meghallgatása után úgy döntött, hogy a Lónya-bánya és a Petrozsényi Köszénbánya munkásai fizetésemelés helyett lakbérpótlékot kapnak. A nőtlen bányamunkások lakbérpótléka

havonta 150 lej, azok a bányamunkások, akik nősek és akiknek 3 gyermekük van, havi 300 lej a nő és 3 gyereknél több családtaggal rendelkező bányamunkások pedig havi 400 lej lakbérpótlékot kapnak.

A döntőbíró ítélete értelmében a bányatársulatok kötelesek a nő és csak egy gyermekkel bíró bányamunkások részére természetben legalább egy szobából és konyhából álló lakást rendelkezésükre bocsátani és a már eddig is élvezett szénjárándóságon kívül még 500 kiló szén természetben kiszolgáltatni.

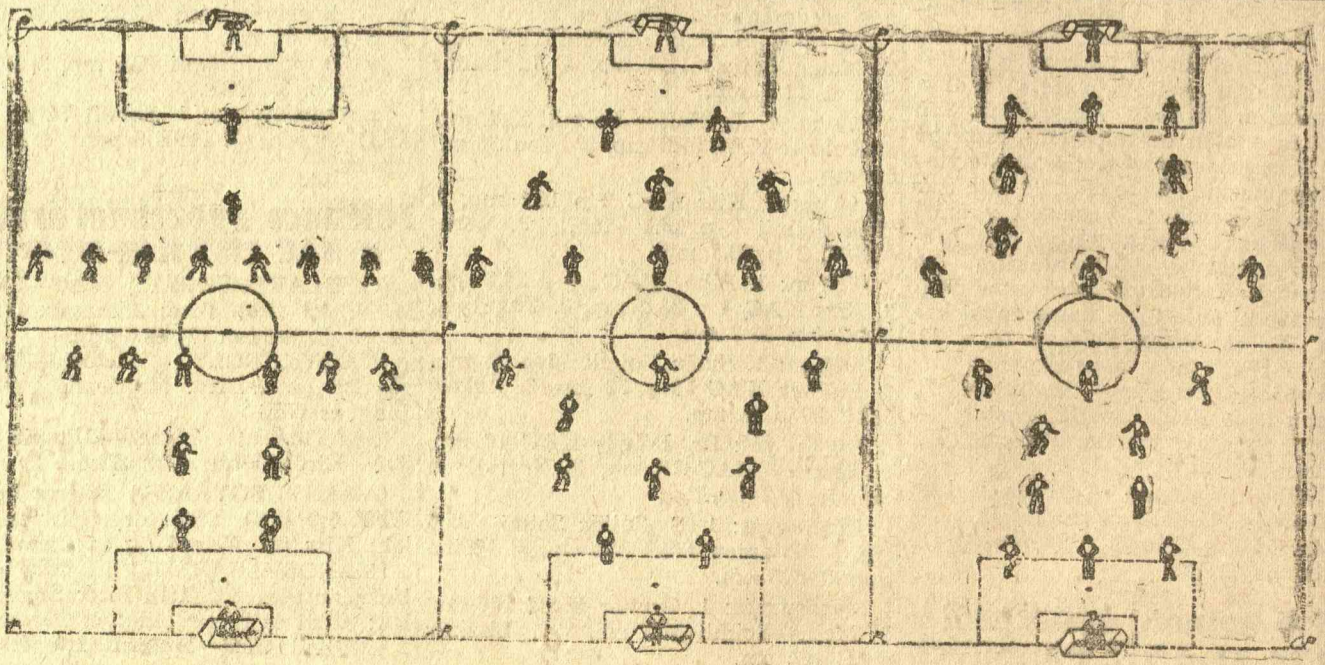
A lakbérpótlék és a szénjárándóság emelésével szemben a döntőbíró megerősítette a bányavállalatokat a munkások részéről támasztott fizetésemelési igény teljesítése alól.

Ami a bányatársulat villamos üzemei és központi műhelyeiben foglalkoztatott munkások kollektív szerződésével, a munkabíró úgy döntött, hogy kollektív szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalásokat szeptember hónap folyamán kezdjék meg a bányatársulatok vezetőségei az érdekelt munkásokkal. Egyebekben a régi kollektív szerződések változatlanul érvényben maradtak az új kollektív szerződés megkötéséig. A döntőbíró ítélete értelmében a bányatársulatok műhelyeiben és üzemeiben foglalkoztatott fémipari munkások csak abban az esetben tarthatnak igényt fizetésemelésre, ha a többi bányavállalati munkások is bérjavítást kaptak.

— **A világ első tengeralatti olajforrása.** Londonból jelentik: A világ első tengeralatti olajforrását Ujškócia partjainál találták. Invernessól másfél kilométerre a tenger fenekén, 600 méterrel a víz színe alatt. A rendkívül gazdag forrás olajt vizhatlan csöveken át akarták a felszínre szivattyúzni.

— **Sok a gyermekházasság Szovjetországban.** Moszkvából jelentik: A Komszomolskaya Pravda, a szovjet ifjúsági lapja arról panaszlik, hogy Szovjetország délkeleti tartományai újból elszaporodtak a gyermekházasságok. Azerbejdzsán állami elemi iskolájának ötödik osztályának 26 növendéke közül 25 elhagyta az iskolát, hogy férjhez menjen. Az újdonsült menyecskék életkora 12—13 év. Sam-Sambor kerületben sok iskolásleány kimaradt az iskolából, mert anyai örömök elé néz. A szovjet lap szerint gyakran megtörténik, hogy a tanító beleszeret a növendékébe és nőül veszi.

— **Huszonhét évi jegyesség után — szakítás.** Elképzeltetlenül türelmes lehet Garbero Paula, egy milánói hölgy, nem kevesebb, mint huszonhét évig jegyben Gall Andrással, míg végre megszakították és házassági ígért megszegése miatt feljelentette többévtizedes jegyességét. Gall 19 éves korában jegyeztél el a leányt és attól kezdve mostanáig csak ígéretekkel hitegette. A napokban aztán bejelentette, hogy mást óhajt nővénni. Erre az örökös menyasszonynak is elfogyott a türelme és hűtlen vőlegényét házasságszegés miatt bíróság elé állította. Huszonhétévi jegyességét alatt több jómódu kőért utasított vizsgálata közben megöregedett s férjhezmenési lehetősége teljesen megcsappant. A bíróság ezen az alapon a türelmes menyasszonynak huszezer lira kártérítést ítél meg.

A FUTBALL-JÁTÉK FEJLŐDÉSE: 1870-ben alapították meg véglegesen a futballcsapatok játékos számát 11-ben. Akkor még egy kapus, egy hátvéd, egy fedezet és 8csatár volt. (Balra lent.) Később egy kapus, két hátvéd, két fedezet és 6 csatár volt a formáció, 1925-ben már tovább fejlődött a játék. Egy kapus, két hátvéd, három fedezet, két segédfedezet, három csatár volt a felállítás. Ez volt az úgynevezett W. formáció. Azóta Skóciában új formációt találtak ki, az úgynevezett W. M. formációt (jobbra lent). Eszerint egy kapus, három hátvéd, két fedezet, két összekötő fedezet (akik tulajdonképpen a jobb- és balösszekötő csatárok helyén állnak) és három csatár a felállítás.